

Lundehund- nytt

Medlemsblad for Norsk Lundehund Klubb
nr 3 - 2019, 40. årgang

Samojedhund, Norsk Lundehund
www.vinterskogen.no
ingvild.espetien@vinterskogen.no
tlf 90114352

Planlegges to kull vinteren 2019

Kennel Northern Bones

Solveig Bjørkenes Steinnes
Tel. 909 62 408
so-stein@northernbones.com

Lyrypa's kennel

Inger Marie, Unni og Iren Storli
Tlf: 74160470, 72426600, 74165660
unnistorli@hotmail.com - iren.storli@gmail.com

Kennel Lundestugu ønsker alle på 2 & 4 bein en solrik, GOD høst! Hilsen fra Gro W: Viken + 2 på 4; her sees Paluna's Kari-LITA Unnidotter f. 7/9-18.

Kennel Lundestugu

Gro W. Viken, mob. 905 85 277

Lundehund-nytt

Redaksjonskomité:

Elin Mariboe
Dagrunn Mæhlen
Solveig Bjørkenes Steinnes
Jon Wagtskjold
e-post: redaksjon@lundehund.no
www.lundehund.no/lundehundnytt

Postadresse:

Redaksjonskomitéen for
Lundehund-nytt v/Elin Mariboe,
Skjerpevegen 16, 5430 Bremnes

Copyright © Norsk Lundehund Klubb

Forfatterne er ansvarlige for innholdet i egne signerte artikler. Ved innsending av artikler/bilder publisert av andre forfattere eller publikasjoner, må innsender avklare opphavs- og bruksrettigheter og være ansvarlig for eventuelle honorarer for bruk av tekst og bilder før materialet sendes til redaksjonen. Bilder sendes ubeskåret i original oppløsning til redaksjonen, med fotografens navn og navn på hunder og/eller personer som er avbildet. Redaksjonen forbeholder seg rettighet til redaksjonell tilpassing av innsendt materiale.

Trykk: ETN -Norengros AS
ISSN 1891-1919 (trykt utg.)
ISSN 1891-1927 (online)

Frister for innlevering av artikler

Utgave	Frist-dato
Nr 1	1. februar
Nr 2	1. mai
Nr 3	1. september
Nr 4	1. november

Annonsepriser

	Per utgave	Helår 4 utg
1/4 side medlemmer	300,-	900,-
1/4 side øvrige	600,-	1 800,-

Redaksjonsarbeidet for denne utgaven ble avsluttet 20. september 2019

Frist for innsending av stoff til neste Lundehund-nytt er 1. november 2019

Forsidebildet: Hundene på dette høstbildet tar en pust i bakken og nyter utsikten over hjembygda Skulsfjord på Kvaløya. - Vi er så heldige å ha dette flotte turterrenget rett bak huset, sier eierne Nina Schneider og Daniel Winkler. Hundene er er Nova til venstre (N SE UCH Snøfrid sagadottir) og Mio til høyre (N UCH Mio). Foto Nina Schneider.

Innhold

- 4 Fra klubbens leder
- 5 Fra redaksjonen
- Klubbaktiviteter**
- 6 Lundehunddagene 2019 i Mosjøen
- 7 - Referat fra årsmøtet 2019
- 8 - NLKs Hederspris 2019
- 10 - Resultater fra NLKs spesialutstilling 2019
- 12 - Vinner av vandrepokaler og troféer 2019
- 13 - Lundehundtest i Mosjøen
- 14 - Mønstring av prosjekthunder i Mosjøen 2019
- 15 - Giardiatesting i Mosjøen 2019
- 16 Giardia hos Norsk Lundehundw
- 19 Til fordel for lundehundens helse
- 19 ASU takker på vegne av klubben
- 20 Patellaluksasjon - er det noe vi skal bekymre oss for ved avl på lundehund?
- 20 Sammenligning av tarm hos buhund og lundehund ved hjelp av video-kapselskopi
- 22 Kartlegging av HD-status hos lundehund
- 23 NLK Klipparkivet overlevert til Arkiv i Nordland

Artikler

- 24 Oppdretterpresentasjon - May-Tove Pedersen
- 26 Rallyskilt fra 101 - 130
- 28 Pålitelig atferd
- 29 Lundehund-nytt for 20 år siden

Faste poster

- 5 Lundehunder født, og hvor de dro
- 30 Lillelunden - kryssord og historien om hundepatruljen 2019
- 32 Nytt fra Rogaland
- 33 Nytt fra Avdeling Trøndelag
- 34 Norsk Lundehund Klubb - kontaktoversikt

Klubbens adresse:

Norsk Lundehund Klubb
v/leder Merete Evenseth,
Glimmerveien 11, 9022 Krokeldalen

Klubbens faktura-/regnskapsadresse:

Norsk Lundehund Klubb
v/kasserer Solveig Bjørkenes Steinnes,
Bonesveien 1150, 9360 Bardu
e-post: kasserer@lundehund.now

Bank-konto: 9365 25 83561
IBAN nr NO3993652583561
BIC/SWIFT LANDNOK1

Vipps-konto: 19466

PayPal: leder@lundehund.no

Styret i Norsk Lundehund Klubb

2019/2020:

Felles e-post: styret@lundehund.no

Leder: Merete Evenseth,

Tel: 916 44 269

e-post: leder@lundehund.no

Nestleder: Elisabeth Røsholdt

Tel: 990 06 436

Sekretær: Karen Elise Dahlmo

Tel: 900 51 420

Kasserer: Solveig Bjørkenes Steinnes

Tel: 909 62 408

Styremedlem: Tor-Arne Helle

Tel: 903 60 558

Varamedlemmer til styret:

Gunn Haugstølen
Morten Strandmoe

Valgkomité:

Felles e-post: valgkomite@lundehund.no

Rita H. Daverdin
Alejandra Garcia
Astrid Driva Rødsand

Vara til valgkomiteen:

Aud Sommer

Revisor:

Øyvind Hjelme
Odd Reidar Gautun

Seniorkontakt:

Margit L. Våtvik

www.lundehund.no

Registrerte medlemmer i NLK:
513 pr. 21. september 2019

Fra klubbens leder

« Så e det på`an igjen » synger Jan Eggum og vi i styret er klar for et nytt styreår.

Som kanskje noen la merke til i vår, så ble «lederen» skrevet av andre enn meg. Og det var fordi jeg mistet motivasjonen og hold på å brenne lyset i begge endene.

Dermed spurte jeg resten av styret om vi kunne ta denne biten på rundgang.

Det fungerte så flott at det skal vi fortsette med.

Det blåser hardt på toppen og man skal være bra tjukkhuudet for å ikke la seg berøre av alle beskyldningene og skittkastingene, som vi i styret og ASU ofte får over oss. Da må man virkelig i kjelleren for å hente siste rest av motivasjon for klubbjobb. Det gjør noe med oss alle sammen. Jeg vil bare at dere alle skal vite dette.

Men slike glade, trivelige dager i Mosjøen på Lundehunddagene veier opp for gråe, triste dager og jeg ønsker å takke alle berørte, positive, arbeidsomme flotte folk, som virkelig sto på for at vi kunne ha et fantastisk flott treff.

Mange aktiviteter som vi kunne gjøre sammen med våre firbeinte. Et årsmøte som gikk veldig greit. En festmiddag med nesten 100 personer og et medlemsmøte med høy takhøyde. Alle fikk komme til ordet. Og tilslutt alle de flotte eierne av prosjekthundene våre, som kom for å vise frem sine flotte familemedlemmer.

Velkommen til nytt styremedlem og ny varamedlem. To manner denne gangen. Vi er klar for å ta fatt på mange spennende oppgaver og vi håper du blir med oss på veien, selv om du ikke er enig i alt.

Hilsen leder Merete

Fra redaksjonen

En av de litt vanskelige oppgavene når vi lager ferdig Lundehund-nytt er å tilpasse omfanget i antall sider til de økonomiske rammene som fastsettes av kostnaden med produksjonen og budsjettmidler. Vi prioriterer alltid innlegg fra klubbens organer og medlemmer fremfor egenproduserte artikler. Disse egenproduserte artiklene kan vi jo ofte utsette til neste nummer, og også tilpasse litt i omfang. Denne gangen har det "gått ut over" en artikkel om eldre kennelnavn, og notat-spalten vår. Disse utsettes til neste utgave i desember.

Kennelannonser i julenummeret

Neste utgave av Lundehund-nytt er også årets julenummer. Til denne utgaven kan medlemmene sende oss kombinert kennelannonse og julehilsen. Utformingen er som vanlig liggende A5 (halv A4 side) og prisen er kr 300,- for juleannonsen.

Send oss juleannonsen din innen **1. november**, og redaksjonen hjelper som vanlig gjerne med forslag til layout dersom du sender oss bilde og tekst til annonsen.

Lundehunder født, og hvor de dro

Fra Avl- og sunnhetsutvalget v/Torbjørn Lille Wagtskjold

30.01.2019 ble det født 4 valper hos Sigrun Rytter, Vega

Kullnr. 191606

Far	Vabråten Ante - 31361/88	Han er far til 9 valper
Mor	Heddy Homla - NO48351/15	Hun er mor til 6 valper
Jod Juster	- NO35051/19 H	7022 Trondheim
Jo Aslak	- NO35052/19 H	9022 Krokeldalen
Jette Jolin	- NO35053/19 T	8980 Vega
Joni Jäblom	- NO35054/19 T	7039 Trondheim

22.04.2019 ble det født 5 valper hos Torunn Elise Wærstad, Sømna

Kullnr. 193593

Far	Linesvikens Ib-hero Ii - NO47009/13	Han er far til 5 valper
Mor	Embla - NO31846/17	Hun er mor til 5 valper
Basse	- NO41705/19	8680 Trofors
Puffin	- NO41706/19	3031 Drammen
Solan	- NO41707/19	7982 Bindalseidet
Kita	- NO41708/19	6516 Kristiansund N
Phoebe	- NO41709/19	7047 Trondheim

27.04.2019 ble det født 5 valper hos Torunn Elise Wærstad, Sømna

Kullnr. 193661

Far	Linesvikens Ib-hero Ii - NO47009/13	Han er far til 10 valper
Mor	Lyrypa's Qasra - NO36740/13	Hun er mor til 14 valper
Targa	- NO41948/19	1364 Fornebu
Trym	- NO41949/19	6240 Ørskog
Findus	- NO41950/19	4009 Stavanger
Birk	- NO41951/19	4032 Stavanger
Varga	- NO41952/19	8218 Fauske

28.04.2019 ble det født 3 valper hos June Solemsmo, Rennebu

Kullnr. 193179

Far	Linesvikens Musken - NO58845/17	Han er far til 3 valper
Mor	Fagerlinn av Reveherte - NO37891/17	Hun er mor til 3 valper
Look-at Arven	Fagerlinnsdatter - NO40206/19	8400 Sortland
Look-at Able To	Fagerlinnsdatter - NO40207/19	7298 Budalen
Look-at Attention	Fagerlinnsdatter - NO40208/19	1550 Hølen

06.05.2019 ble det født 4 valper hos Bjørn Skundberg, Trofors

Kullnr. 193805

Far	Linesvikens Våle - NO51979/14	Han er far til 4 valper
Mor	Paluna's Nora Unnidotter - NO30727/17	Hun er mor til 4 valper
Eros Norason	- NO44043/19	3123 Tønsberg
Zita Noradotter	- NO44044/19	8680 Trofors
Kira	- NO44045/19	9007 Tromsø
Maia	- NO44046/19	2390 Moelv

27.05.2019 ble det født 4 valper hos Naika Hartwig, Bardal

Kullnr. 194899

Far	Linesvikens Æro - NO41424/15	Han er far til 11 valper
Mor	Vildensky Driva - NO36123/17	Hun er mor til 4 valper
Lillefossens Emil	- NO46408/19	1676 Kråkerøy
Lillefossens Erle	- NO46409/19	8897 Bardal
Lillefossens Edda	- NO46410/19	0284 Oslo
Lillefossens Eira	- NO46411/19	8897 Bardal

18.06.2019 ble det født 4 valper hos Aud Sommer, Elverum

Kullnr. 195083

Far	Bronn Av Reveherte - NO45849/15	Han er far til 16 valper
Mor	Laura - NHSB3100268	Hun er mor til 4 valper
Lundesommer Casper	- NO46988/19	2406 Elverum
Lundesommer Lola	- NO46989/19	2216 Roverud
Lundesommer Aila	- NO46990/19	4619 Mosby
Lundesommer Daisy	- NO46991/19	7167 Vallersund

23.06.2019 ble det født 3 valper hos Inger Marie Storli, Steinkjær

Kullnr. 195497

Far	Løvheims Dag - NO44547/14	Han er far til 3 valper
Mor	Linesvikens Bera - NO42652/12	Hun er mor til 9 valper
Lyrypa's Sankt Helena	- NO48339/19	7391 Rennebu
Lyrypa's Sankt Hans Mio	- NO48340/19	1413 Tårnåsen
Lyrypa's Sankt Halvar Fenris	- NO48341/19	6102 Volda

27.06.2019 ble det født 2 valper hos Inger Marie Storli, Steinkjær

Kullnr. 195704

Far	Eigir Fenjason av Vollaakloa - NO47385/18	Han er far til 2 valper
Mor	Linesvikens Driva - NO42654/12	Hun er mor til 13 valper
Lyrypa's Lotte	- NO49114/19	67191 Arvika
Lyrypa's Lars	- NO49115/19	2008 Fjerdingsby

28.06.2019 ble det født 3 valper hos Roger Gibson, Oslo

Kullnr. 195712

Far	Mjoskastellets Eine - NO37112/18	Han er far til 3 valper
Mor	Keeza's Lunde Sara - DK09199/2013	Hun er mor til 7 valper
Lundehundhagen's Bajas	- NO49149/19	9325 Bardufoss
Lundehundhagen's Selma	- NO49150/19	3084 Holmestrand
Lundehundhagen's Juno	- NO49151/19	7863 Overhalla

Styret gratulerer oppdretterne og de nye eierne med herlige valper, som er med å bringe kulturarven vår videre!

Rettelse

Artikkelskriver beklager at det har blitt et par feil i artikkelen i Lundehund-nytt nr 2 2019 Eleanor Christie og Zenia Langs minnepremier ved spesialutstillingene. I ingressen er helt riktig benevnelse på BISS, Best in Show Spesialen, som blir gitt til den som blir den beste hunden

på spesialen. Samt at under oversikten og vinnere av minnepremien på Zenia Langs minnepremie er eier i 2012 på 50 års jubileet på Værøy uteglemt. Det er riktig at Liv Skjervik er oppdretter av Paluna's Gaia Saradatter, men eiers navn er Susanne Stig Hansen fra Danmark.

Rubrikkannonse

Lundesmia v/ Jon og Karen Elise Dahlmo, Blåfjellvegen 244,
8664 Mosjøen, tlf. 900 51 420/ 905 85 161.
Har lundehundene Linesvikens Oda og Linesvikens Våle.

Lundehunddagene 2019 i Mosjøen

Da er lundehunddagene over for denne gang. For en helg!

Vi i arrangementskomiteen ønsker å takke alle som kom til Mosjøen, byen midt i Norge. Det er gledelig å arrangere treff i en så hyggelig hundeklubb. Vi setter stor pris på alle hjelperne under helgen, dere er alle gull verdt. Det var spesielt hyggelig med positive tilbakemeldinger på de forskjellige aktivitetene som var satt opp, både under og etter lundehunddagene. Vi ønsker også å takke Mosjøen Camping for eksepsjonell god service i forbindelse med treffet. Takk for denne gang, håper vi sees på Værøy til neste år!

Hos Blåfjell Hundesenter var det totalt ni hunder med på kurs. Ronny Daleng (i bakgrunnen på bildet) var kursinstruktør. Han hadde spesialtilpasset kurset til de påmeldtes ønsker. Det innebar blant annet separasjonsangst, stress og bjeffing. Vi fikk gode tips og kunnskap om hvordan man kan trene på de forskjellige tingene hjemme, samt en gjennomføring på kurset. I tillegg kom han med flere idéer om hvordan vi kan promotere rasen videre. På bildet sitter Skule sammen med alle kurshundene.

Turen opp De Syv Søstre ble lagt om til Storrunden som går opp aksla til Breitinden, rundt og ned bak fjellet på grunn av havtåke som la seg over toppene på fjellet. Bildet er fra matpause på toppen av aksla av Breitinden. Turen tok totalt 5 timer.

Som en avslutning på lundehunddagene satte jeg opp en natursti med 10 poster på vei inn til Marsøra. På postene hang det forskjellige spørsmål om lundehunddagene og Mosjøen. Det var et par og en lundehund som gikk.

Liv Skjervik kjører slalomtrening med Fanni på agilitybanen. Det var også satt opp en bane for rallydydighet.

Lundehundrally var et nytt tiltak, og kommer nok til å bli fast del av programmet på Lundehunddagene. Takk til Hilde B. Altø som sto for gjennomføringen.

Gerd Langenes ledet utstillingstreningen.

Tekst av Hilde-Britt Nilsen, foto Hilde-Britt Nilsen og Jon Wagtskjold

Leder Merete Evenseth takket den lokale arrangementskomiteen for flott arrangement. Fra venstre May-Tove Pedersen, Karen-Elise Dahlmo, Berit Fanneløb Marthinussen, Hilde-Britt Nilsen og Martine Andersen.

Referat fra
Årsmøtet i Norsk Lundehund Klubb

Mosjøen 12. juli
2019

Leder Merete Evenseth ønsket velkommen og åpnet årsmøtet.

1. Godkjenning av antall stemmeberettigede

Totalt 56 tilstedeværende stemmeberettigede, 4 fullmakter og 8 forhåndstemmer.

2. Godkjenning av innkalling

Innkallingen ble enstemmig godkjent.

3. Valg av møteleder

Jon Wagtskjold ble enstemmig valgt til møteleder.

4. Valg av referent, tellekorps og to personer til å underskrive protokollen

a Referent: Karen Elise Dahlmo ble enstemmig valgt til referent.

b Tellekorps: Cecilie Standal og Margrethe Dreyer ble enstemmig valgt til tellekorps.

c Representanter til å underskrive protokollen: Rita Daverdin og Hilde Birgitte Berg Altø ble enstemmig valgt til å underskrive protokollen.

5. Årsmelding 2018

Årsmeldingen i sin helhet er å finne i innkallingen i Lundehund-nytt nr. 2/2019 og leder henviste til denne.

Årsmeldingen ble deretter enstemmig godkjent.

6. Regnskap 2018 med revisors beretning

Det endres sum Allokerte midler ang. Giardiatester fra kr. 12 000,- til kr. 14 000,-

Regnskapsfører gjennomgikk regnskapet.

Regnskapsfører leste revisors beretning, som ble tatt til etterretning.

Regnskapet ble deretter enstemmig godkjent.

7. Kontingenten, revidert budsjett 2019 og budsjettforslag 2020

Regnskapsfører gjennomgikk revidert budsjett 2019 og styrets forslag til budsjett for 2020.

Kommentar: Forslag til at beløpet for Giardiagruppera økes fra kr. 2 000,- til kr. 10 000,-. Forslaget godtatt kr. 10 000,-

Kommentar: Forslag til at beløpet for Mental og adferdsgruppa økes til kr. 2 000,-

Kommentar: Ønsker at styret tar stilling til hvor den "røde linja" er for hvor mye penger som skal være på bok i tilfelle det kan komme større utgifter.

Revidert budsjett med ovenstående endringer ble godtatt.

*Kontingenten foreslås økes med kr. 50,- til kr. 350,- pr år fra 01.01.2020. 2020
Et klart flertall stemte for å øke kontingenten med kr. 50,- til kr. 350,- pr. år fra 01.01.2020*

Årsmøtet tok deretter budsjettet til etterretning.

8. Innkommende saker

- Sak fra medlem Ellen Utsi

Henviser til fylldig presentasjon av saken i Lundehundnytt nr. 2/2019.

Konklusjonen er tatt til etterretning.

9. Saker fremmet av styret

- Se sak om økning av kontingent under pkt 7.

Vedtak: Kontingenten økes med kr. 50,- til kr. 350,- fra 01.01.2020

- Utdeling av hederspris

- Hederspris for 2019 går til Hanna Gautun for sitt fremragende arbeid i Avls- og sunnhetsutvalget

10. Valg

Der var avgitte stemmer inkl. 66 forhåndsstemmer (___ ble forkastet).

Tilsammen ___ stemmer.

Valgkomitéens innstilling til nytt styre var:

Leder	Merete Evenseth, Troms (ikke på valg)
Nestleder	Elisabeth Røsholdt, Buskerud (ny, velges for 2 år)
Styremedlemmer	Karen Elise Dahlmo, Nordland (ikke på valg)
	Solveig B. Steinnes, Troms (ikke på valg)
	Tor-Arne Helle, Hordaland (ny, velges for 2 år)

Varamedlemmer	Gunn Haugstulen, Oppland (gjenvalg, velges for 1 år)
	Morten Strandmoe, Vestfold (ny, velges for 1 år)

Valgkomité	Rita H. Daverdin, Trøndelag (leder, velges for 1 år)
	Alejandra Garcia, Drammen (ny, velges for 2 år)
	Astrid Driva Rødsand, Akershus (ny, velges for 2 år)

Vara til Valgkomitéen	Aud Sommer, Elverum (ny, velges for 1 år)

Revisor	Øyvind Hjelme, Troms (ikke på valg)
Vararevisor	Odd Reidar Gautun, Trøndelag (ikke på valg)

Valgresultat ble presentert av valgkomitéen ved Rita H. Daverdin

Styret:		
Nestleder:	Elisabeth Røsholdt, Buskerud	49
Stemmer		
Styremedlem:	Tor-Arne Helle, Hordaland	49
Stemmer		

Varamedlemmer til styret:		
Varamedlem (gjenvalg, velges for 1 år):	Gunn Haugstulen, Oppland	44
Stemmer		48
(ny, velges for 1 år):	Morten Strandmoe, Vestfold	48
Stemmer		

Valgkomité:		
(leder, velges for 1 år)	Rita H. Daverdin, Trøndelag	44
Stemmer		
(medlem, velges for 2 år)	Alejandra Garcia, Drammen	48
Stemmer		
(medlem, velges for 2 år)	Astrid Driva Rødsand, Akershus	41
Stemmer		

Vara til Valgkomitéen		
(ny, velges for 1 år):	Aud Sommer, Elverum	44
Stemmer		

Antall stemmesedler totalt 66 stk. 11 blanke

Leder takket for fremmøtet og møteleder hevet årsmøtet.

Referent:

Protokoll godkjent:

Dato: 13/7 - 2019 Dato: 13.07.19

Navn: Rita H. Daverdin Navn: Hilde B. Aagaard

Fra styret: Norsk Lundehund Klubbs hederspris 2019 tildelt Hanna Gautun

Årets hederspris går denne gang til en person som har vært medlem av Norsk Lundehund klubb i 16 år.

Personen har oppdrettet flere kull med valper og har hatt flere tillitsverv sentralt og lokalt.

Er et arbeidsjern som stiller opp både hverdag og helg og bruker en stor del av sin fritid til å jobbe for klubben.

Er energisk, engasjert og ivrig.

Personen er en ildsjel for bevaring av Norsk Lundehund.

Har evnen til å gi gode svar i opphetede diskusjoner.

Er en ryddig person og har god oversikt over det som det jobbes med og stiller alltid godt forberedt.

Er allsidig, og har kunnskap innenfor flere områder.

Setter seg inn i saker og innhenter mer kunnskap der det trengs.

Gir råd til de som ønsker det.

Åpner hus og hjem for å gjøre det rimeligst mulig for klubben i forbindelse med møtevirksomhet og overnatting for tilreisende deltagere.

Har en sentral rolle i Avl- og sunnhetsutvalget.

Gratulerer til Hanna Gautun som er mottaker av årets hederspris!

Mosjøen, 13.07.2019

Hilsen styret i Norsk Lundehund klubb

Hanna Gautun (tv) mottok klubbens hederspris 2019 av leder Merete Evenseth. Foto Jon Wagtskjold

Resultater fra NLKs spesialutstilling 13. juli 2019

Fra venstre: Best in Show Spesialen - Alfa med handler Anette Vabø-Andersen, eier Gerd Langenes, dommer Kari Granaas Hansen og Best i Motsatt kjønn - Moonheim Abbes Kaiser med eier Gerd Langenes

BISS:

NORD NORDIC UCH DKJV-16 NV-18 Alfa NO43515/15, E: Gerd Langenes, Exc. CK

BIM:

N UCH NJV-17 SEJV-17 DKJV-17 JWW-17 BENELUXV-18 WW-18 Moonheim Abbes Kaiser FI16364/17, E: Gerd Langenes, Exc. CK

Hannhundklasse:

2. BHK:

Paluna's Sandar Atlason NO31948/15, 578098100467130, E: Hilde Birgitte Lillevold Berg, Exc. CK CERT

3. BHK:

N SE DK UCH DKV-18 NORD UCH Jølle Buster NO41743/15, E: Inger Marie Storli, Iren Storli, Unni Storli, Exc. CK

4. BHK:

INT NORD FI UCH CW-11 NVV-18 NORDVV-18 SEVV-18 Ålvisheim's Orvar-Odd Hedesson NO32537/09, E: Unni Hofstad, Exc. CK

Tispeklasse:

2. BTK:

Bera av Kystflokken NO45332/18, E: Merethe V. Boneng, Exc. CK CERT

3. BTK:

N UCH Paluna's Atla Troyadotter NO30013/11, E: Liv Skjervik, Exc. CK

4. BTK:

Paluna's Tinna NO35569/14, E: Hanna Sofie Holme Gautun, Exc. CK R.CERT

Valper:

BIR Valp:

Jo Aslak NO35052/19, E: Merete Evenseth, HP

BIM Valp:

Jette Jolin NO35053/19, E: Sigrun Rytter, HP

Junior:

BIR Junior

Bera av Kystflokken NO45332/18, E: Merethe V. Boneng, Exc CK CERT

BIM Junior:

Eigir Fenjason av Vollakloa NO47385/18, E: Hilde Birgitte Lillevold Berg, Herold Altø, Exc CK

Beste Veteran:

BIR Veteran:

N UCH Paluna's Atla Troyadotter NO30013/11, E: Liv Skjervik, CK

BIM Veteran:

INT NORD FI UCH CW-11 NVV-18 NORDVV-18 SEVV-18 Ålvisheim's Orvar-Odd Hedesson NO32537/09, E: Unni Hofstad, CK

Oppdretterklasse:

1: Paluna, Liv Skjervik, HP

2: Vollakloa, Dagrunn Mæhlen, HP

Barn og hund

med dommer Christen Lang (t.v), Frida Helle med Mina, førsteplass, Nora Helle med Aria og Inger Eirin Haugan med Iris.

For flere resultater fra spesialutstillingen, se NKKs resultatoversikt på internett.

Foto Jon Wagtskjold

Vinnere av vandrepokaler og troféer 2019

Norsk Lundehund Klubbs spesialutstilling i Mosjøen 13. august 2019

1	Kennel Enerhaugens vandrepokal – ”Labbspokalen”. Gitt av Zenia og Christen Lang. I tillegg innrammet bilde av en labb laget av Roar Torsteinsen, gitt av Norsk Lundehund Klubb i 2016.	Moonheim Abbes Kaiser FI16364/17 Eier Gerd Langenes
11	Kennel Linesviken's vandrepremie til oppdretter av beste valp. Gitt av Margit Lines Våtvik.	Sigrun Rytter med Jo Aslak NO35052/19
13	Vandrepris til beste valp. Glassfat med NLK-logo fra Magnor. Gitt av Norsk Lundehund Klubb til odel og eie hvert år fra 2015.	Jo Aslak NO35052/19, eier Merete Evensen
15	Måstadvokalen. Oppdretterpris til beste tispe med avkom gitt av familien Burschil, Tyskland. Gis til odel og eie hvert år siden 2005 fram til 2030.	Keeza's Lunde Unni DK17770/2014 med Paluna's Kira Unnidotter NO55165/18, eier Liv Skjervik
17	Værøy-Lita's vandrepremie til BIM veteran. Gitt av Gro W. Viken.	Ålvisheim's Orvar-Odd Hedersson NO32537/09, eier Unni Hofstad
21	Kennel Enerhaugens vandrepremie til beste oppdrettergruppe. Gitt av Christen Lang.	Paluna's Liv og Einar Skjervik
22	Eleanore Christie's minnepremie til BISS hund. Gitt av Christen Lang.	Alfa NO43515/15, eier Gerd Langenes
23	Zenia Lang's vandrepremie til BIM hund. Gitt av Christen Lang.	Moonheim Abbes Kaiser FI16364/17 Eier Gerd Langenes
24	Kennel Vingheias Vandrepremie til BIR Veteran, gitt av Gunn Tove Ormset.	Paluna's Atla Troyadotter NO30013/11, eier Liv Skjervik
25	Vandrepremie Marmel's minnehund, til beste importerte hund bosatt i Norge. Gitt av Bärbel og Stein Erik Greter.	Moonheim Abbes Kaiser FI16364/17 Eier Gerd Langenes
26	Nordnorsken - deles ut hvert fjerde år ved spesialutstillingen på Værøy til beste hannhund og beste tispe bosatt i Nord-Norge (Nordland, Troms eller Finnmark). Gitt av Elin D.W. Johannessen og Merete Evensen.	Deles ut i 2020
27	Vandrepremie til BIM Valp. Gitt av Norsk Lundehund Klubb i 2016, innrammet bilde av en labb laget av Roar Torsteinsen.	Jette Jolin NO35053/19, eier Sigrun Rytter
28	Værøyfatet – Til beste hannhund med avkom. Gitt av kennel Northern Bones og Kennel Vingheia.	Moonheim Abbes Kaiser FI16364/17, eier Gerd Langenes med avkom Pride Of Norway's Blue Lava NO34352/18, eier Anette Vabø-Andersen

Tallene som mangler har tilhørt vandrepremier som er gitt til odel og eie.

I løpet av testen går hunden gjennom flere momenter. Her er det Anya som går forbi "overraskelses-/skremsels-momentet" - en pappfigur som plutselig brettes ut.

Lundehundtest i Mosjøen

Tekst Solveig B. Steinnes, foto Jon Wagtskjold

De fire siste årene har vi hatt et prosjekt gående for å forsøke å lage en mental profil for Lundehunden som rase.

Da vi startet arbeidet for fem år siden var den første oppgaven å lage en test som vi kunne bruke, og som var spesielt innrettet for å kartlegge noen av de egenskapene som er helt spesielle for vår rase. Testen vi kom opp med inneholder mange elementer fra mentaltest for andre raser, men også elementer som du ikke finner i vanlige mentaltester.

Vårt mål er å kartlegge hva slags egenskaper våre hunder har med seg fra gammelt av, fra den tida de ble aktivt brukt for å hente lundefuglens store kyllinger (lundtola) ut av klippeganger og huler i lundeura, men også hva slags mentale utfordringer som finnes i rasen.

Og vi må presisere, enda en gang: **Dette er ikke en test som hunden består eller stryker på. Dette er en kartlegging av egenskaper i rasen. De som deltar betaler ikke noe, og testen er en intern sak, ikke en offisiell mentaltest.**

Fra spørreundersøkelsen (som fortsatt ligger ute på nettet og kan fylles ut av nye lundehundeiere) vet vi ganske mye om hva eiere vet om hundene sine. Men en ting er hva eierne ser og

opplever mens hunden er i sitt kjente hjemmemiljø og på kjente steder. Det kan være helt andre reaksjoner når man fører dem gjennom ei løype på et helt ukjent sted, og med ukjente mennesker rundt seg. Det er heller ikke alle eiere som bor slik til at de kan slippe hunden løs i skog og mark, og de får derfor ikke sett hva hunden vil velge å gjøre i alle situasjoner.

Årets test i Mosjøen var den tredje som ble arrangert under Lundehunddagene. Tidligere tester er avholdt i Lofoten for tre år siden og på Sandgrunn i 2017. Vi fikk ikke anledning til å holde test i Søgne i fjor. I tillegg er det avholdt noen få tester i regi av lokale arrangører. Totalt har vi nå testet 37 lundehunder og 2 x-hunder. Vi har satt et mål på minst 50 lundehunder til test før vi trekker noen konklusjoner omkring rasens mentale status. Forhåpentligvis vil vi få anledning til å teste 13 hunder på Værøy neste år, slik at vi da kommer i havn med de 50 som er målet. Vi vil også teste flere av X- hundene for å se om de avviker fra «ekte» lundehund mentalt.

Testen i Mosjøen hang lenge i en

tynn tråd, siden testen krever et par spesielle landskapsmessige særtrekk, og teststedet bør være avskjermet fra annen hundeaktivitet. Sent torsdag kveld klarte vi å lokalisere et område i nærheten av campingplassen som var egnet til formålet, og dermed ble det test. 7 lundehunder og 2 x-hunder gjennomgikk testen. Disse bekreftet i aller høyeste grad det vi tidligere har sett av lundehunder i tidligere tester. Det er variasjoner i reaksjonene. Disse ligger innenfor et forventet spekter av reaksjoner. Svært få hunder har problemer med å klatre. Ikke alle hunder er interessert i å lete etter egg. De aller fleste tar spor ganske lett. Og nesten ingen (av de som er testet på det) reagerer på smell.

Deltakerne på årets test vil også i år få tilsendt en diplom som viser hundens poengsum og rasemiddelsum ved test-tidspunktet.

Fredag ettermiddag, etter over fem timers jobb, kunne vi pakke sammen og avslutte en vellykket lundehundtest i Mosjøen.

Testgruppa består av Gunn Tove Ormset, Sigrun Rytter og Solveig B. Steinnes.

Leder av presentasjonen av prosjekthundene Christen Lang overrekker premie for sunn og trivelig hund med tydelige trekk fra lundehund til Marc Daverdin og hans Pippi (B1). Premien gitt av Elin Mariboe og Rune Aga.

Mønstring av prosjekthunder i Mosjøen 14. juli 2019

Av Christen Lang, foto Arvid Espelien

I forbindelse med Norsk Lundehund Klubbs spesialutstilling i Mosjøen i år, mønstret vi tradisjonen tro nye prosjekthunder og presenterte disse og noen av de tidligere hundene fra prosjektet som er blitt mønstret for medlemmene som ønsker å følge prosjektet.

Vi er klar over at det er en del som er motstandere av prosjektet av forskjellige årsaker. Det har vi selvfølgelig respekt for, men jeg syntes det er synd at dere ikke benytter anledningen til selv å se resultatene av det vi driver med.

Vi har utarbeidet et skjema der vi fyller inn blant annet vekt, mål, tannstatus og hvordan ekstratær er utviklet, og måler hundene opp mot lundehundens rasestandard. Her fører vi inn de avviki vi finner. Hundene blir også fotografert og filmet. I år var vi dessverre meget uheldig da vi fikk tekniske problemer med filmen. Men hundene er allikevel meget godt dokumentert.

I år møtte 13 prosjekthunder. Vi hadde hunder fra både 1 generasjon, 2 generasjon og 1 valp fra 3 generasjon (buhund innkryss). Denne valpen var så lik en ekte lundehund at det ikke var mulig å skille henne fra en slik. I tillegg var hun en meget vakker og trivelig hund med alle lundehundens karakteristiske trekk, som alle som ser henne kan bekrefte. Så de som er redd

for at vi skal miste disse trekkene om vi krysser inn andre raser bør ikke bekymre seg om det. Det er derfor ingen god grunn for å være imot prosjektet av den grunn.

Vi hadde også en hund fra 1 generasjon islandshund innkryss fra kull nr. 2 fra denne kryssningen. Denne viste nok mest trekk fra islandshund, i motsetning til de to hundene fra kull 1, som har mest trekk fra lundehund.

Vi er meget takknemlig for at dere som har kryssningshunder kommer til mønstring og viser hundene deres frem for oss og medlemmene. Det er ett meget viktig prosjekt dere er med på.

Valpene har ikke bedt om å bli født, det er vårt (ASUs) ansvar å skaffe dem gode hjem, og det er deres oppgave å gi dem det. God hundevelferd er det viktigste for oss i dette

prosjektet og omfatter alle hundene vi får frem, men er også grunntanken i arbeidet med å bevare Norsk lundehund som en sunnere og mer fertil rase i fremtiden.

Tusen takk for at dere stiller opp. Mange av dere kom lag vei, en til og med helt fra Sverige.

Valpen Flickra (B3) har alle lundehundens karakteristiske trekk.

Fra Giardiagruppen: Giardiaesting i Mosjøen 2019

Tekst av Gerd Langenes

Under Lundehunddagene i Mosjøen, hadde Giardiagruppen to arbeidsoppgaver.

Først hadde vi et informasjonsmøte på fredagen, der Rita Daverdin gikk i gjennom hva Giardia er for noe. Rita er parasittolog og har generell kunnskap om parasitter. Dette skriver hun om i et annet innlegg.

Fra Giardiagruppens oppsummeringsmøte på Lundehunddagene. Foto Jon Wagtskjold.

Vi bestemte oss for at vi skulle tilby stikkprøver og plukke ut en gruppe på treffet i Mosjøen som kunne få sjekket sine hunder for Giardia. Valget falt på de yngste hundene, fordi vi tror at de har et dårligere immunsystem og at de er mer utsatt for parasitter. Dette gjelder nok også for en del veteraner. Så da det ble spurt fra salen om også veteranene kunne få dette tilbudet, svarte vi ja til dette.

Det ble så informert om hvordan avføringsprøvene skulle tas i løpet av helga. Vi følger Veterinærinstituttets anbefalinger om hvordan vi gjør dette og samler så avføring fra helst 3 dager, på glass.

Hele 25 Lundehunder deltok på dette og leverte inn prøven sammen skjema med informasjon om hund og eier. Prøvene ble pakket på riktig måte og transportert direkte til Veterinærinstituttet hvor en lab ventet på prøvene.

Siden det ikke lenger er noen studenter på Veterinærhøyskolen som velger å fordype seg i Giardia, måtte vi få sjekket disse prøvene på vanlig måte. Gerd Langenes fikk Mandal smådyrklipp til å være ansvarlige veterinærer og hadde også direkte kontakt med laboratoriet på Veterinærinstituttet. Det ble avtalt på forhånd om hvordan prøvene skulle sjekkes og at alle positive prøver skulle sjekkes på flere måter. Derfor ble alle prøvene sendt inn i Mandal Smådyrklipp sitt navn og regning og svar kom også til Mandal.

Ved å sende inn prøver på vanlig måte, så blir også kostnadene høyere, derfor måtte vi velge ut ei liten gruppe. Vi hadde 10 000 på budsjettet som vi kunne bruke og når regningen kom, så holdt dette akkurat!

Svarene kom også raskt. Hele 8 av 25 prøver var positive og det gikk vel kaldt nedover ryggen på noen og enhver. Og

det er et høyt tall, men vi forventet jo også at de som ble sjekket er i risikogruppa.

Gerd satte seg ned for å ringe alle med påvist giardia på sine hunder. De fleste hadde ingen mistanke, mens andre fikk bekreftet sin mistanke. Og spørsmålet var fra alle: Hva gjør jeg nå? Det er ikke et lett svar å gi og siden vi ikke er veterinærer, så sa jeg til samtlige at de måtte kontakte sin veterinær. Her er det mange hensyn å ta og eiere må vurdere dette selv.

Skal jeg behandle eller skal jeg ikke behandle Giardiainfeksjon?

All medisin kan medføre bivirkninger og bruker vi de for mye kan de slutte å virke. Så hva er best/verst for min hund? Gå med en Giardiainfeksjon og håpe på at hunden greier å kvitte seg med den selv og ikke ble kjempesyk? Eller behandle med den medisinen som gir minst bivirkninger, håpe at hunden ikke blir re-smittet i nærmiljøet og blir kvitt parasitten, uten at hunden blir syk? Dette er vanskelig og her må folk tenke selv og samarbeide med sin veterinær. Tenke på om du snart skal sette hunden i avl, treffe andre hunder som kan smittes, hvor ofte har du behandlet hunden din, hvordan er immunsystemet og helsen til din hund? Og vi vet at mest sannsynlig så er alle lundehunder disponert for en svakere mage/tarm dessverre.

Vi har alt fått tilbakemeldinger fra hundeeiere som valgte å behandle hunden. De ble behandlet med Panacur 5 dager, så 10 dager opphold, så nye 5 dager Panacur. For deretter å teste på nytt etter 2-3 uker etter siste medisin, og de er heldigvis blitt kvitt Giardia på sine hunder.

Lundehunden kan bli svært syk av en Giardiainfeksjon og ved symptomer som diare og nedsatt allmenntilstand, så bør dette sjekkes. Vi har gjentatt flere ganger og gjentar det igjen: Ved mistanke om IL,

så bør en alltid sjekke hunden for Giardia. Symptomene er svært like, men skal behandles forskjellig. Og en Giardiaest er skånsom for hunden, da en bare skal plukke opp avføring og levere hos veterinær.

Giardia-gruppa har nå utført det oppdraget som ble gitt i mandatet:

«Arbeidsgruppe Giardia skal arbeide etter mål for helsearbeidet i Rasespesifikk avlsstrategi (RAS) for Norsk Lundehund: I RAS har man vektlagt utløsende mekanismer for IL, og gruppen skal spesifikt undersøke om infeksjon med parasitten Giardia kan være en slik faktor».

For å utføre oppdraget som ble gitt, ble det opprettet et samarbeid med Dr. vet. Kristoffer Tysnes på Veterinærhøyskolen, og avtalt at vi skulle samle inn avføringsprøver på tre lundehundtreff, og få disse undersøkt på Veterinærhøyskolen. En oppsummering av våre undersøkelser er gitt i artikkel til Rita Daverdin.

Gruppen blir som kjent nå nedlagt, men Gerd Langenes vil fra 01.01.2020 være kontaktperson for Giardia for lundehundeiere som ønsker råd hvis deres hund blir syk. Hennes kontaktdata blir å finne i Lundehund-Nytt der du finner de andre kontaktpersonene ved mage-/tarmproblemer.

Videre så vil klubben følge opp med registrering av hunder med Giardia gjennom hundetellingene fremover.

Vi takker alle som deltok i prosjektet, og håper at de erfaringer vi har gjort vil bidra til økt kunnskap om, og fokus på viktigheten av å ta avføringsprøver når hunden har diaré og virker syk. Vi minner også om at det viktigste vi kan gjøre for å bekjempe Giardia er å plukke opp etter hunden!

Giardia hos Norsk Lundehund

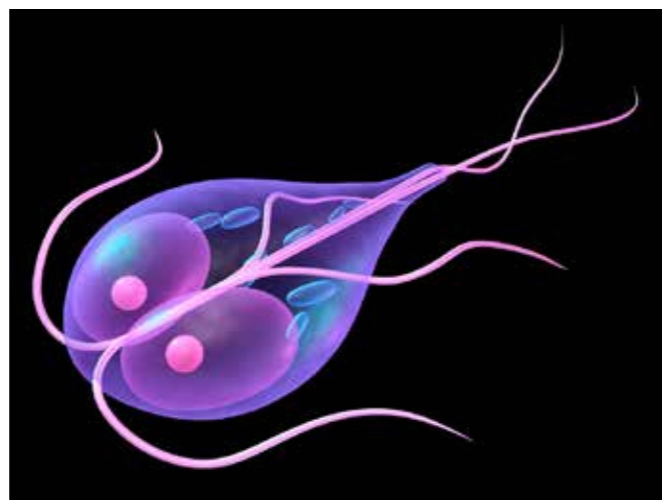
Av Dr. Scient Rita H. Daverdin

NLK har hatt en arbeidsgruppe med fokus på Giardia hos lundehund i perioden 2014 – 2019. Gruppen bestod av Gerd Langenes (leder), Lille Wagtskjold og Rita H. Daverdin.

Bakgrunnen for oppstart av gruppa var at de kliniske symptomene på IL og Giardia kan være ganske like. Videre fikk klubben inn flere rapporter om Giardia-syke hunder, og en valp døde av infeksjonen i 2014.

Klubben ønsket at det ble undersøkt om det var en sammenheng mellom infeksjon med Giardia og IL. Gruppa innledet et samarbeid med Dr.vet Kristoffer Tysnes, Veterinærinstituttet.

I denne artikkelen gis en oppsummering av kunnskapen om Giardia hos hund, og hvilke resultater vi har kommet fram til.

Trophozoitt av Giardia intestinalis. Størrelse: 3 micron dvs veldig, veldig smått. Bildet er hentet fra: Image #50 Jungleykey.fr

Parasitten Giardia intestinalis er en encellet flagellat som finnes i tarmen hos mange dyregrupper bl.a. hjortevilt, katter, hunder, mennesker. Det er påvist 7 – 8 ulike former for Giardia, hvor form A, B, C, D er påvist hos hund i Norge (Tysnes m.fl. 2014). Det er to former som er vanlig hos hund, C og D, og man antar at disse er spesifikke for hund. Hunden kan imidlertid også være infisert med form A og B, som finnes hos mennesker.

Hver dyregruppe har sin egen Giardia-parasitt, men smitte mellom dyregrupper kan forekomme.

Man antar at alle hunder i Norge kan få parasitten, uansett hvor man bor. En større studie fra Norge (Hamnes m.fl. 2007) fant at det var mindre sjanse for smitte med Giardia hos hunder i de nordligste fylkene. Størst sjanse for å bli infisert var det for hunder på Østlandet, dernest Vestlandet. De diskuterte årsakene til dette, men kunne ikke konkludere med annet enn lavere tetthet av hunder i nord, samt er barskere klima. Likevel skal man merke seg at hunder fra alle deler av Norge har fått påvist Giardia. Dette viser våre også undersøkelser.

Symptomer på Giardiasis:

Hvis hunden har diare som kommer og går skal man være på vakt. Diare kan ha flere årsaker, hvorav Giardia

er en av dem. Oppvekst av Giardia skjer ved at cellene deler seg, og blir tetthet for høy vil den angripe tarmens slimhinner. Det kan oppstå små betennelser. Dette gir mindre flater for opptak av næringsstoffer. Det er tarmens naturlige flora av bakterier som gir en sunn fordøyelse. Når denne blir forstyrret vil parasitter som Giardia kunne blomstre opp. Forhold rundt hunden kan bidra til endringer i tarmen. Derfor kan det være viktig å gi hunden probiotika så snart man ser at avføringen er løs.

De kliniske symptomene på Giardiasis er: avføringen er ofte løs, gulgrå med en fett konsistens. Hos valper kan avføringen være gul og flytende. Det tar 7 – 10 dager fra hunden er smittet til den blir syk. Dette kalles ofte inkubasjonstid, eller prepatenstid. Hvis hunden er behandlet med antiparasitt-middel kan den likevel raskt bli infisert igjen. Allerede 18 dager etter behandling kan hunden være smittet igjen (Ballweber m.fl. 2010).

Det er lite man vet om smitekilder og smitteveier (Tysnes m. fl. 2014). Siden spredningsstadiene (cystene) utskilles sporadisk (se faktaboks) er det ikke nødvendigvis direkte kontakt med en hund som bærer Giardia som gir opphav til smitte. I våre resultater er det klare indikasjoner på at Giardia

ikke nødvendigvis smitter mellom individer i en flokk, eller mellom hunder som har tett kontakt. Vi fant flere tilfeller hvor en av hundene i familien var Giardia- positiv, mens andre hunder i familien ikke hadde parasitten. Dette fant også Hamnes m.fl. (2007) klare indikasjoner på i sin store undersøkelse.

Fordeling av infeksjonen etter alder

I undersøkelsen til Hamnes (m.fl. 2007) fant de at valper opptil 6 måneders alder hadde en relativt lav forekomst av parasitten. Forekomsten økte mot 12 måneders alder, og var høyest hos valper over 12 måneder. Undersøkelsen omfattet 290 hunder fordelt på flere kull. Valpene ble undersøkt fra de var 1 måned til de var 12 måneder. Totalt ble det undersøkt 887 avføringsprøver. Av de 290 hundene som inngikk i undersøkelsen fikk 60 individer (20,7 %) påvist parasitten. Forfatterne diskuterer årsakene til sine funn, og finner ikke samsvar hverken med alder på valpene eller kjønn. Videre fant de ikke samsvar mellom infeksjon hos mor og infeksjon hos valpene, noe som kan tolkes dithen at smitten ikke går direkte fra mor til valp.

Våre undersøkelser

Vi samlet inn avføringsprøver fra lundehunder som deltok på NLKs

treff på Fredvang (Lofoten) 2016, Sandgrunn (Østfold) 2017, og Mosjøen (Nordland) 2019. Vi samlet ikke inn prøver i 2018 for da var vår kontakt på Veterinærinstituttet i permisjon. De to første årene ble det samlet inn prøver uavhengig av alder på hunden, mens i 2019 ble det valgt å bare undersøke valper, unghund, junior og veteraner. Hundene som deltok på disse treffene kom fra hele Norge, i tillegg til Sverige, og andre Europeiske land.

Prøvene ble samlet inn fra bakken i engangshansker uten pudder umiddelbart etter at hunden hadde gjort fra seg. Prøvene ble overført til rør, og det ble tatt prøver over 2 – 3 dager. De aller fleste prøvene var normale (fast, mørk farge). Vi registrert ikke i detalj hvordan hver prøve var på konsistens, men dette er hovedinntrykket. Prøvene ble holdt kjølig og sendt til Veterinærinstituttet for analyse innen 2 dager etter at treffet var avsluttet.

På laboratoriet ble prøvene fra hver enkelt hund blandet, og svært nøyaktige undersøkelsesmetoder ble benyttet.

Denne protokollen for innsamling

Resultater:

Tabell 1: samlet oppsummering av Giardia-undersøkelsene hos Norsk Lundehund.

År	Antall prøver	Antall positive prøver (%)
2016	75	14 (19 %)
2017	74	12 (16 %)
2019 *	25	8 (32 %)

*Bare prøver fra valper, unghunder og veteraner.

Tabell 2: forekomst av Giardia hos valp, unghund, junior, voksen og veteran i 2017

Alder	Antall prøver	Antall positive prøver (%)
Valp 4 – 6 mnd	2	1
Unghund og junior 7 – 24 mnd	22	5 (23 %)
Voksen 2 – 8 år	40	6 (15 %)
Veteran + 8 år	10	0
Totalt	74	12 (16 %)

Tabell 3: forekomst av Giardia hos valp, unghund, junior og veteran 2019

Alder	Antall prøver	Antall positive prøver (%)
Valp 4 – 6 mnd	7	1 (14 %)
Unghund, junior 7 – 24 mnd	12	4 (33 %)
Veteran	6	3
Totalt	25	8 (32,0 %)

av avføringsprøver følger standard protokoll for prøvetaking med tanke på Giardia som Veterinærinstituttet benytter seg av. Grunnen til at man må samle prøver over flere dager er at cystene (spredningsstadiene) utskilles tilfeldig.

Alle hundene som deltok i vår undersøkelse var friske ifølge sine eiere dvs symptomfrie.

Oppsummering av resultater:

I 2019 valgte vi å konsentrere oss om tre alderssegment: valp, unghund/ junior, og veteran. Generelt så er det disse segmentene av populasjonen som oftest bærer en infeksjon: de unge individene som ikke har fullt utviklet immunsystem eller tarmflora, og de eldre individene hvor immunsystemet gradvis svekkes pga aldring.

Generelt kan vi si at forekomsten av Giardia hos lundehund ligger litt over det som rapporteres fra familiehunder i Norge. Vi fant at prosentvis forekomst var 16 og 19 %. Dette er i godt samsvar med det som rapporteres fra familiehunder i Norge (Tysnes m.fl. 2014).

Når vi deler opp dataene i

alderssegment, og fokuserer på valper og unghund opptil 2 års alder, ser vi at forekomsten av Giardia ligger på 14, 23 og 33 % prevalens (tabell 2 og 3). Dette er noe i overkant av det Hamnes m.fl. 2007 rapporterte (20,7 %). Videre tolking av dataene er ikke mulig siden vi har så lavt antall hunder i vår undersøkelse.

For voksne hunder (2 – 8 år) var prevalensen på 15 %. Tysnes m.fl. (2014) angir at forekomsten hos familiehunder generelt ligger på 14 – 15 %. Vi har bare data for 2017 og 2019 som kan deles opp i alderssegment. Selv om vi har lite data i vår undersøkelse, indikerer resultatene fra 2017 at vi ligger innenfor det som er normalt for forekomst av Giardia hos voksne hunder (tabell 2).

Når det gjelder veteraner (+ 8 år) så fant vi ingen infiserte i 2017 (tabell 2), mens i 2019 var 3 av 6 undersøkte veteraner infisert med parasitten. Siden det er så lite antall hunder i vår undersøkelse kan vi ikke konkludere noe om forekomsten hos veteranene.

Vår undersøkelse indikerer:

- Valp, unghund og junior: større sjanse for at lundehunder i disse aldersgruppene er infisert med Giardia. Særlig er dette tydelig hos de som er 7 – 24 måneder.
- Hos voksne lundehunder er prosentvis forekomst den samme som hos familiehunder generelt.
- Hos veteraner er bildet uklart, men i 2017 var ingen veteraner bærere av infeksjonen.

Ett av mandatene til arbeidsgruppa var å sjekke for en mulig sammenheng mellom Giardia og IL. Dette fant vi ikke i vårt materiale. 26 hunder deltok i begge undersøkelsene 2016 og 2017. Bare en av disse var Giardia positiv begge årene. Denne hunden ble behandlet for Giardia mellom treffene. Ingen av de undersøkte hundene utviklet IL like etter at prøvene ble tatt.

Tiltak og behandling:

Avføring fra en hund med Giardiasis lukter virkelig ille, og derfor er det mange som vasker grundig hvis hunden har gjort fra seg inne, dette er jo et logisk og fornuftig grep. Men det er ikke behov for større rundvask siden cystene dør ved uttørking.

Utendørs er det litt mer komplisert, for cystene tåler fint både frost og vann, men de tåler ikke uttørking. Utendørs

er det derfor mest hensiktsmessig å samle opp avføringen så godt man kan. I egen hage kan det være lurt å ha på kalk fordi den suger opp fuktighet.

En hund som viser kliniske symptomer på Giardiasis behandles i samråd med veterinær.

Men det er verdt å merke seg at det diskuteres hvorvidt man skal behandle klinisk friske hunder. Dette er en avveining som må gjøres i hvert enkelt tilfelle. Panacur, med virkestoffet Fenbendazole, er den mest vanlige behandlingen. Alternativet til Panacur er Flagyl, med virkestoffet Metronidazole. Tysnes m.fl. (2014) gjennomgår alle typer behandlinger mot Giardia og diskuterer hvorvidt symptomfrie hunder skal behandles. Dette må avgjøres i hvert enkelt tilfelle i samråd med veterinær (faktaboks).

Det finnes noen alternative behandlinger hos de som er symptomfrie: man kan gi probiotika (f.eks. Zoolac) hvor tilførselen av melkesyrebakterier ser ut til å hemme veksten av Giardia (Tysnes m.fl. 2014). Det finnes også andre metoder som har vært utprøvd. Tysnes m.fl. (2007) konkluderer med at alternative behandlinger kan brukes i tillegg til Panacur for å støtte tarmens naturlige flora av bakterier.

Oppsummering og konklusjon

Våre undersøkelser indikerer at Norsk Lundehund har omtrent samme forekomst av Giardia som det som er vanlig hos familiehunder både i Norge og i resten av verden. Denne infeksjonen går ofte under radaren til eieren for hunden kan være klinisk frisk og likevel utskille cyster i avføringen.

Vi fant ingen sammenheng mellom påvisning av Giardia og utbrudd av IL (selv om disse kan forekomme samtidig). Hundene som deltok i våre undersøkelser var friske i følge eier.

Vi har lært oss at løs avføring eller diare ikke nødvendigvis er et tegn på IL. Derfor er det viktig at alle samler avføring hvis hunden får løs mange. En positiv Giardia-prøve er mye lettere å leve med enn en mistanke om IL.

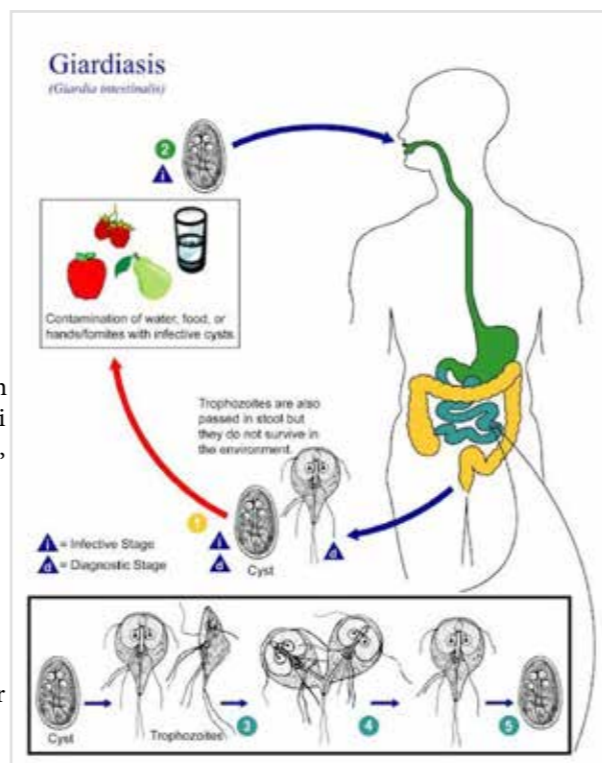
Om lundehundene våre bør behandles når de er kliniske friske bærere av Giardia kan diskuteres. Dette må hver eier avgjøre i samråd med sin veterinær. I faktaboks oppsummeres

argumenter for og imot behandling.

Våre undersøkelser kan tolkes dithen at våre lundehunder lever rike liv med turer i skog og mark. Man vet ikke hvordan hundene smittes av Giardia, men våre undersøkelser viser at hunder i hele Norge kan bli smittet. Om parasitten smitter fra hund til hund i en flokk er svært usikkert, for vi så flere eksempler på at en hund i en flokk var Giardia-positiv, mens andre hunder i samme flokk var Giardia-negativ. Vi fant også at hunder som treffes regelmessig ikke nødvendigvis smitter hverandre. Dette er i samsvar med andre norske undersøkelser (Hamnes m. fl. 2007).

Probiotika kan hjelpe til med å opprettholde en god balanse i tarmfloraen (Tysnes m.fl. 2014). Denne kan også ha en viss virkning mot Giardia-parasitten. Dette dreier seg om konkurranse mellom de snille og nyttige bakteriene i tarmen og de som gir sykdom. Ved å tilføre snille bakterier kan Giardia-parasitten bli utkonkurrert.

Vi håper at alle som deltar i neste års lundehundtelling vil oppgi om hunden har testet positivt for Giardia.

Livssyklus for Giardia intestinalis. Bildet er hentet fra: CDC (Centers for Disease Control and Prevention).

Referanser:

Ballweber, L.R. m.fl. (2010): Trends in parasitology. 26: 180 - 189

Hamnes I. S., Gjerde, B. K. & Robertson, L.J. (2007): Acta Veterinaria Scandinavica 49: 22

Tysnes, K.R., Skancke, E. & Robertson, L.J. (2014): Trends in Parasitology 30: 520 - 528

Når bør man vurdere å behandle en klinisk frisk bærer av Giardia
• Smittefare for andre hunder.
• Stress, f.eks. reiser eller utstillinger.
• Andre infeksjoner. Det behandles ofte ved blandet infeksjon.
• Drektig tisper eller valpekull i flokken.
• Svært mottakelige personer i hundens hjem (kreftsyke under behandling, eldre, AIDS-pasienter).

Må vurderes før behandling av klinisk frisk bærer av Giardia
• Resistens hos Giardia.
• Negativ påvirkning på tarmens flora av Panacur.
• Giardia kan bidra til å beskytte mot andre parasitter.
• La hunden bygge opp et forsvar mot parasitten.
• Re-smitte skjer raskt igjen. Smittekilden er som regel ikke påvist.
• Panacur slår ut parasitten, men gir ingen varig beskyttelse.

Etter Tysnes m.fl. 2014)

Kronerulling for forskning:

Til fordel for lundehundens helse

Tekst av Gunn Tove Ormset

Under Lundehunddagene i Mosjøen i juli var det som vanlig også medlemsmøte. I løpet av møtet tok Rita Daverdin ordet, og fortalte at hun og hennes mann Marc hadde bestemt seg for å donere overskuddet fra en valp fra deres siste kull til noe som lå deres hjerte nært. De hadde lenge fundert på hva og hvordan de ønsket at pengene skulle brukes, og kommet fram til at de måtte gå til forskning. De har i løpet av årene som lundehundeiere hatt en del utfordringer med sykdom på sine hunder. Det samme har jeg, og jeg ble meget rørt da Rita og Marc donerte kr 12.000,- til klubben. Beløpet inkluderer 1750,- som eierne av hannhunden, Siv og Øyvind Hjelme donerte.

De små grå begynte umiddelbart å surre på hvordan jeg kunne bidra. Det er flere år siden jeg hadde kull selv, men jeg bestemte meg raskt for at jeg ved framtidige kull skal donere kr 250,- pr registrerte valp som kommer fra kennel Vingheia. Etter at møtet var ferdig nevnte jeg dette til flere oppdrettere, som raskt sa seg enig i å gjøre det samme.

Det er som sagt noen år siden sist jeg hadde kull, og det tar nok noe tid før jeg kan ha neste kull siden jeg nå har to unge hunder. Dermed kom neste ide: jeg gir 50,- kr på vegne av husets hunder og hunder i mitt eie/deleie. Som sagt, så gjort. Jeg vipset 200,- kr til klubbens konto fra Ayla, Qaisa, Fiona og Villemo. Ikke noen stor sum,

men alle bekker små osv. Jeg la ut et skjermbilde av overføringen på facebook og oppfordret andre lundehundeiere til å gjøre det samme. Noen har fått det med seg og donert penger til klubben til

De har i løpet av årene som lundehundeiere hatt en del utfordringer med sykdom på sine hunder.

Det samme har jeg ...

forskning. Den 29. juli la leder Merete ut melding på klubbens hjemmeside og fortalte at til da hadde 22 personer donert ca 8.600,- kr øremerket forskning. Jeg har pr tlf. fått høre at summen har kommet opp i ca 14.000,-.

Jeg vil takke alle som har fulgt oppfordringen og donert penger, og håper flere vil bidra til dette viktige arbeidet for rasen.

Det første prosjektet som trenger penger for å komme i gang er det såkalte kapselprosjektet. Det kan dere lese mer om i dette bladet. Men det vil komme flere prosjekter som trenger bidrag fra klubben til å komme i gang, så jeg håper dette blir en løpende innsamling.

La oss stå sammen til lundehundens beste!

Pengene kan settes direkte inn på klubbens kontonr. 9365 25 83561 eller vippses til 19466.

Husk å merk overføringene med "FORSKNING"

Kronerulling for forskning:

ASU takker på vegne av klubben!

Avl- og sunnhetsutvalget (ASU) vil på vegne av klubben takke Rita, Marc, Siv, Øyvind og Gunn Tove for deres initiativ, og alle de støttespillerne som har donert generøse gaver til klubbens arbeid for forskning på lundehundens helse nå og i fremtiden. Ingen nevnt, ingen glemt. Vi vil også få takke enda en gang for de anonyme gavene til beste for lundehundens helse som vi har mottatt tidligere!

Alle gaver, store og små, kommer uendelig godt med. Det bidrar til at vi kan få mer kunnskap og dermed iverksette tiltak og anbefalinger til beste for vår rase, både på kortere og lengere sikt. Etterhvert som pengene som står på gavekontoen blir benyttet, vil vi skrive om det i Lundehundnytt, slik at gaverne og alle medlemmene får vite hvordan midlene benyttes.

Patellaluksasjon – er dette noe vi skal bekymre oss for ved avl på lundehund?

Hva er patellaluksasjon?

Patellaluksasjon er en arvelig disponert lidelse hvor kneskålen (patella) forskyves ut av sin normale posisjon på lårbenet. Det finnes flere grader av tilstanden.

- Grad 0: Normal (fri for patellaluksasjon).
- Grad 1: Patella ligger på plass, men kan beveges til siden (lukseres) manuelt. Den glipper tilbake på plass med en gang.
- Grad 2: Patella beveges lett manuelt eller spontant av seg selv. Den er luksert mye av tiden, men kan legges på plass når benet strekkes.
- Grad 3: Patella er permanent luksert og lar seg ikke legge på plass.

Tilstanden sjekkes ved at veterinæren klemmer på kneskålen og kjenner

hvordan den oppfører seg under press og tøyning. Hunden må være minimum 12 måneder ved undersøkelsen og det er kun veterinærer med godkjenning fra NKK som kan gi gyldig attest på tilstanden. Diagnosen vil da bli registrert i dogweb.

Små, lette hunder med grad 1 vil normalt ikke plages med kneskålene sine i det hele tatt. En hund med grad 1 kan benyttes i avl med en som har grad 0.

Hunder med grad 2 eller mer, vil som oftest plages med dette. Tegn på patellaluksasjon kan være at hunden halter, tar hinkende steg og uttrykker smerte. Tilstanden kan i en del tilfeller opereres. Hunder med grad 2 eller mer skal ikke benyttes i avl.

Forekomst av patellaluksasjon hos lundehund.

Av 29 lundehunder som har blitt sjekket i Norge de siste fire årene har

tre stykker fått diagnosen grad 1 på ett kne. I tillegg har vi et par rapporter fra før de systematiske diagnosene ble innført av NKK om hunder som har hatt kliniske problemer med knærne.

Dette viser at lundehunder generelt ikke har problemer med knærne!

NKK fraråder å sjekke for lyter som ikke gir kliniske plager i en rase, da dette lett medfører begrensninger i avlskombinasjoner og dermed tap av genetisk variasjon.

Siden vi ikke har problemer med patellaluksasjon i rasen selv om vi er kjent med noen få tilfeller av grad 1, er det ikke behov for å sjekke hundenes knær ved planlegging av valpekull.

Hundene som deltar vil gjennomgå følgende:

- Ensartet foring i 14 dager (10-12 % fett)
- Avføringsprøver
- Blodprøve
- Ultralydundersøkelse
- Røntgenundersøkelse
- Video-kapselskopi

Resultatene av video-kapselendoskopien vil bli sammenholdt med resultatene fra blodprøve, avføringsprøver og ultralydundersøkelse.

Vi ser for oss at hundene møter opp på NMBU til avtalt tid med avføringsprøver fra 3 dager. Hundene blir da tatt blodprøve av og undersøkt med ultralyd. Deretter får de svelge kapselen som er 11mm (diameter) x 25 mm (lengde) og veier 3.3 g. Hunden kan reise hjem når man har konstatert at den har passert over i tarmen fra magen. Kapselen passerer gjennom tarmen ved hjelp av tarmens

normale bevegelser og kommer ut med avføringen. På sin ferd tar kameraet bilder som lagres i kapselen. Eier plukker så opp kapselen og sender den inn til NMBU for avlesning og analyse. Mer detaljert informasjon og instruks vil bli sendt til de som skal delta.

Risikovurdering og tiltak

Den største risikoen ved denne metoden, er at kapselen ikke kommer ut av seg selv innen rimelig tid. Dersom den ikke kommer ut som forventet vil hunden bli behandlet ved NMBU. I en stor human studie (937 pasienter) ble det rapportert at 0.75 % hadde behov for kirurgisk inngrep for å få fjernet kapselen (ref 4). Eventuelle tilleggskostnader med dette vil bli dekket av NLK/NMBU. Metoden vil bli testet ut først på buhund.

Finansiering

Kostnadene forbundet med spesialfor og prøvetaking av hundene vil bli dekket av prosjektet. Skulle det oppstå komplikasjoner, vil NLK dekke disse, etter inngått avtale med eier.

Norsk Lundehund Klubb har fått støtte av Dyrlege Smidts Stiftelse til innkjøp og avlesning av video-kapslene. I tillegg er det sendt inn en søknad til Agria om støtte til de resterende utgiftene for prøvetaking og helseoppfølging mm. Svar på denne søknaden forventes å foreligge ved årsskiftet.

Norsk Lundehund Klubb har garantert for utgifter knyttet til eventuelle uforutsette hendelser. Klubben vil i tillegg bære en del av kostnadene som en egenandel i prosjektet, avhengig av størrelsen på en eventuell tildeling fra Agria.

Vi håper å starte opp prosjektet i løpet av våren 2020.

Dersom du har en lundehund eller buhund du kunne tenke deg å stille til dette prosjektet, eller ønsker ytterligere informasjon, så kontakt Avl- og sunnhetsutvalget til Norsk Lundehund Klubb.

Kapselprosjektet:

Sammenligning av tarm hos buhund og lundehund ved hjelp av video-kapselskopi

Er det mulig å se på tarmoverflaten til levende hunder om de er disponert for å utvikle IL eller ikke?

Obduksjoner av lundehunder har vist at selv hunder som ikke har symptomer på IL har flekkvise endringer/skader på overflaten av tarmen, selv i veldig ung alder. Hos en lundehund med IL utvikles disse skadene og deres omfang. Siden skadene forekommer flekkvis er det vanskelig å få et fullstendig bilde ved hjelp av biopsier.

Ved bruk av video-kapselskopi kan hele tarmens slimhinneoverflate undersøkes, og de typisk flekkvise forandringene forbundet med disposisjon for IL vil forhåpentligvis kunne observeres. Bruk av video-kapselendoskop for diagnostisering av IL er beskrevet i human medisinsk litteratur. Metoden har også blitt

benyttet for studier av tarm på hunder (ref 1-3).

Hensikten med prosjektet er å avklare om video-kapselskopi kan avdekke i hvilken grad en hund er disponert for å utvikle IL.

Dersom det er mulig, vil metoden kunne gi verdifull informasjon om krysningshundene.

Den vil også kunne benyttes for å diagnostisere hunder med IL-lignende symptomer på en mer presis måte.

I alt ti klinisk friske hunder (fem lundehunder og fem buhunder) vil bli undersøkt. De fem lundehundene antas alle å være disponert for IL mens de fem buhundene utgjør en referansegruppe, da IL ikke opptrer i denne rasen. Prosjektet ledes av førsteamanuensis Ellen Skancke ved NMBU (tidligere kalt Veterinærhøgskolen). All prøvetaking og den medisinske oppfølgingen vil skje i hennes gruppe, i samarbeid med Avl- og sunnhetsutvalget til Norsk Lundehund Klubb.

Kapselen er 11mm (diameter) x 25 mm (lengde) og veier 3.3 g. Her sammenliknet med en "BIC" kulepennehette. Foto Hanna Gautun.

Referanser:

1. Lee ACY, Epe C, Simpson KW, Bowman DD. Utility of capsule endoscopy for evaluating anthelmintic efficacy in fully conscious dogs. Int J Para. (2011) 41 1377-1383. 10.1016/j.ijpara2011.09.005

2. Davignon DL, Lee ACY, Johnston AN, Bowman DD, Simpson KW. Evaluation of capsule endoscopy to detect mucosal lesions associated with gastrointestinal bleeding in dogs. J. Small Anim Pract. (2016) 57, 148-158. <https://doi.org/10.1111/jsap.12442>

3. Mabry K, Hill T, Marks SL, Hardy BT. Use of video capsule endoscopy to identify gastrointestinal lesions in dogs with microcytosis or gastrointestinal hemorrhage. J Vet Intern Med. (2019) 1-6. <https://doi.org/10.1111/jvim.15584>

4. Barkin J, Friedman S. Wireless capsule endoscopy requiring surgical intervention; the worlds experience. Am J Gastroenterology (2002) 97:A907

HD-status:

Kartlegging av HD-status hos lundehund – et avgrenset prosjekt vinteren 2019–2020

Lundehunder plages heldigvis ikke med hofteproblemer og vi har ikke noen praksis for å HD-røntge dem. Årsaken til dette er at vi ikke ønsker å innføre seleksjonskrav uten rot i kliniske helseproblemer i rasen, da det vil medføre reduksjon i den vesle genetiske variasjonen rasen har i dag. Dette er en linje det er svært viktig å opprettholde fremover!

Et viktig fokus i forbindelse med klubbens krysningsprosjekt har hele tiden vært å unngå å innføre nye helseproblemer i rasen. Dette hensynet må hele tiden balanseres opp mot hva som er praktisk mulig å oppnå. I Dogweb er det i dag registrert HD status for 6 lundehunder, alle med A eller B-hofte. Dette er ikke tilstrekkelig for å si noe om HD status for rasen.

Etter samtale med representanter for NKK, ønsker vi å få HD – røntget ca 30 lundehunder for å få et bilde av HD-status i rasen. For å få et best mulig statistisk bilde, ønsker vi å invitere eiere av årsklassene av lundehunder født i 2013 og 2014 til å bidra til en kartlegging av HD hos lundehund i løpet av vinteren 2019-2020.

Konsekvenser

Dersom en lundehund får konstatert en C-hofte, må eier av hunden kontakte

ASU for å få hjelp til å finne eventuell avlspartner. Hunder med D eller E-hofte vil ikke kunne brukes i avl. Dette er det liten risiko for å finne, da D og E-hofte stort sett gir kliniske plager, noe vi ikke har i rasen vår.

Finansiering

NKK vil gi fritak for avlesningsgebyr for hundene i denne kartleggingen. Deltagerne vil derfor få tilsendt et eget skjema for innsendelse av bildene fra klubben.

Kostnadene for å HD-røntge en hund varierer hos de ulike veterinærer, men vi anslår ca. 2000 NOK pr hund. I tillegg vil NLK gi den enkelte hundeeier en støtte på inntil 1000 NOK pr hund.

ASU vil også jobbe for å finne veterinærer med erfaring med HD-røntging av små hunder og som kan tenke seg å gi en rabatt.

Dersom du kan tenke deg å la din hund HD-røntges, ber vi deg kontakte Avl- og sunnhetsutvalget for å avtale tidspunkt og hvilken veterinær som skal benyttes. (Se kontaktinfo bak i bladet.) Det er en forutsetning at det inngås avtale med NLK om dette på forhånd for å få økonomisk støtte av klubben.

Lundehundmuseet:

NLK Klipparkivet overlevert til Arkiv i Nordland

Tekst Roar Torsteinsen

Klipparkivet, hva er det? Jeg tror det er mange av våre medlemmer som vil stille dette spørsmålet.

Jeg skal prøve å gi en orientering om det, og hva som har skjedd med Klipparkivet i det siste.

Klipparkivet levert til Arkiv i Nordland: Solveig Helene Lindbach Jensen fra Arkiv i Nordland (tv), Anne-Lise Torsteinsen med Lyrpys Storm sammen med Roar Torsteinsen. Foto Ida Torsteinsen.

Da klubben var ny for over 50 år siden var målet å ta vare på og gjenreise den unike norske hunderasen Lundehunden. At rasen var veldig gammel og spesiell var klart.

Klubben var fra starten av på jakt etter historiske skrivelser for å kunne dokumentere hundens historie og arbeidsoppgaver. Det eldste vi fant var fra 1591. Litt senere kom det flere fortellinger om Lundehundens utbredelse og arbeid. Dette fortalte oss at lundehunden var en vel etablert rase for over 400 år siden. Utbredelsen og antall hunder som omtalt så tidlig som

jakthunder på lundefugl fortalte oss at lundehundens historie er mye eldre.

Disse dokumentene og utklipp fra aviser og blader gjorde at det samlet seg opp en del stoff som måtte bli tatt vare på. Ideen om å lage et arkiv for disse tingene ble tatt opp i styre og vedtatt satt i gang. Turid Helfjord fikk jobben med å sortere og få i gang klipparkivet.

Alle medlemmene ble oppfordret til å samle og sende til klubben trykksaker som omtalte lundehunder. Vi kom fort i gang da det kom trykksaker fra hele landet. Anne-Lise Torsteinsen som i mang år førte kartotek over alle lundehunder måtte overta klipparkivet da ingen ville påta seg arbeidet med å arkivere og avse plass til å ta vare på det ferdige materiale.

Når vi nå har avsluttet arbeidet og levert det i trygg forvaring til Arkiv i Nordland, Bodø var det blitt 26 kg med utklipp. Mye god historie fra hele landet og fra utlandet.

Når både arkivet og arkivaren begynte å dra på årene kom spørsmålet om arkivets fremtid stadig opp. Hva nå? At dette måtte sikres for framtiden var klart, men hvordan?

Arkiv i Nordland var da en ukjent mulighet.

Helge Tollefsen kom til oss med tanken om å digitalisere arkivet for å sikre det for fremtiden. Vi ble selvfølgelig glad for tilbudet, men bekymret for størrelsen på arbeidet. Hans motsvar var at hadde han lovt å sikre arkivet så ville han gjøre det. Nå er det ferdig etter 1,5 år ved datamaskinen.

Vi - NLK og Arkiv i Nordland har fått hver sin minnepinne hvor hele Klipparkivet ligger lagret. Om litt vil Arkiv i Nordland legge det ut på nett slik at medlemmene kan gå inn og lese.

Takk til alle som har vært med å samle stoff som for ettertiden kan være med å fortelle om klubbens arbeid.

Anne-Lise Torsteinsen med arkivpermene som nå er digitalisert og overlevert til Arkiv i Nordland. Foto Roar Torsteinsen.

NLK I ARKIV OG PÅ MUSEUM

Styret i klubben etablerte i 2017 en arbeidsgruppe for å inngå avtaler for samlet deponering av dokumenter og gjenstander om Norsk lundehund.

Klubben har inngått avtale med Arkiv i Nordland, og etablert samarbeid med Nordlandsmuseet.

Vi håper å få realisert en vandreutstilling for å få belyst lundehundens betydning for kystkulturen. Målet er å vise vandreutstillingen på Værøy sommeren 2020.

I tillegg skal deponert materiale til Arkiv i Nordland etterhvert digitaliseres og gjøres tilgjengelig.

Arbeidsgruppa ("Museumsgruppa") består av Karen Elise Dahlmo, Rita H. Daverdin og Turid Helfjord. Kontakt gjerne gruppa på e-post: museum@lundehund.no

Selbu Spinnereri

Med fokus på norske, utryddingstruede husdyrraser
- Vi lager deilig garn av hundefiber og saueull!
Selbu spinnereri støtter Norsk Lundehund Klubbs arbeid for Norsk lundehund

Selbu spinneri Amundsdalveien 91 7540 Klæbu tlf. 90114352 post@selbuspinneri.no

Oppdretterpresentasjon:

Hvor lenge har du/dere drevet med lundehund?

Jeg fikk min første lundehund sensommeren 2008 fra Hans Arvid Øberg. Med den fulgte en avtale om at de skulle ha en valp igjen fra meg.

Hvem var din/deres første lundehund?

Duva Dyggvir som jeg fortsatt har.

Hvilke hunder har du/dere nå?

Vi har Duva, Balder og Ruffe (som ikke er lundehund).

Hvorfor begynte du/dere med lundehundavl?

I utgangspunktet mest fordi jeg hadde lovet det da jeg fikk Duva. Hvem er ikke i stand til å love hva som helst, når belønning for løfter er en nydelig lundehund valp? Årene gikk, samboeren hadde to hann jakthunder, så å få henne til oss var ikke mulig. Og å sende Duva bort for paring var umulig. Så da kom tanken om å kjøpe egen hanne. Og ved hjelp av Unni Hofstad kom jeg i kontakt med Luke van Ellen og kennel Lundeskjaerlighet.

Og plutselig hadde jeg en avtale om å kjøpe Balder (Njord Lundes Kjaerlighet).

Fikk du/dere noen hjelp av andre oppdrettere i starten?

Jeg søkte råd hos Unni Hofstad og Sigrun Rytter. Stødige damer som var trygge nok til å gi råd. Så jeg lærte mye av de. Men generelt er lundehundfamilien snar å svare om man stiller spørsmål på Facebook. Så det ble også brukt.

Hvordan kom du/dere fram til oppdretternavnet hvis du/dere har det?

Jeg rakk aldri å lage navn desverre. Men ser i ettertid at det skulle jeg jo hatt.

Er det en eller flere av dine oppdrettede hunder du/dere husker spesielt?

Husker alle, vi har jo ikke hatt så mange. Men Vega Duvadatter var spesiell. Først fordi hun ble født med nesten svart fjes, og så ble hun hos oss ekstra lenge av praktiske årsaker. Så møtte vi henne ofte. Dessverre tok IL henne alt for tidlig.

Hva er det vanskeligste med oppdrett av lundehund slik du/dere ser det?

Valget av valpekjøpere. Å vite at valpen får det bra er gull verd. Og hos meg har luksusproblemet vært at det var flere gode kandidater. En av mine valper er solgt via valpeformidler. Men jeg tror

Njord Lundes Kjaerlighet, Balder til daglig, ser ut til å trives på Vega

Duva, min prinsesse

alle sammen har gode liv

Hva synes du/dere er bra med norsk lundehund?

De er fantastiske turhunder, det er med stolthet jeg presenterer rasen for de er sjelden og spesielle, og de er veldig tilpassningsdyktig. Så liker jeg utseende. De ser ut som en hund ska se ut, sånn etter mitt hjerte.

Har du/dere hatt samarbeid med utenlandske oppdrettere?

Ja, kjøpte Balder fra kennel Lundes

Sånn kan det gå med valper på camping tur. En helg passa senga, neste er den blitt alt for liten. I kassa er Karo, Jølle Buster, Arja Keta og Kompis

Kjaerlighet i Nederland.

Har du/dere importert eller eksportert noen lundehund?

Bare Balder som er importert.

Stiller du/dere hundene dine/deres på utstilling? Hvis du/dere gjør- hva synes du/dere om resultatene de ga?

Jeg har vært på få utstillinger. Jeg føler vel ikke helt at det er noe for meg. Og så er jeg uenig i at lundehund skal være så tynne som det kreves for å hevde seg i utstilling. Ser ikke at det er forenelig

med å drive oppdrett i alle fall

Er din/deres hund/hunder med på andre aktiviteter?

Nei, vi liker å gå i marka.

Har du/dere noen tanker om ditt/deres framtidige oppdrett av lundehund?

Foreløpig er det lagt på is. Duva er 11 år, og hun skal slippe å få en ny valp i huset. Så får vi se hva tiden bringer. Men vi forsøker å hjelpe andre tispeiere hvis de trenger en kjekk lundehundherre.

Ved Lundehund dagene i Mosjøen stilte Duva og Balder for første gang i par klassen

Ingen tvil om at Balder er den kuleste lundisen

Rallyskilt fra 101-130

Skrevet av Rachel Hamre, bilder av Marianne Andersen

Jeg skal i de kommende numrene av Lundehundnytt gå gjennom skiltene i klasse 1 i rallylydighet. Her skal jeg fortelle litt om hva man må kunne, hvordan man lærer det inn og regelverket.

Jeg har holdt på med rally siden 2013, og er utdannet instruktør gjennom Norsk rallylydighetsklubb. Lundehunden Frost er i klasse 3 og jeg har en kelpie i klasse 2.

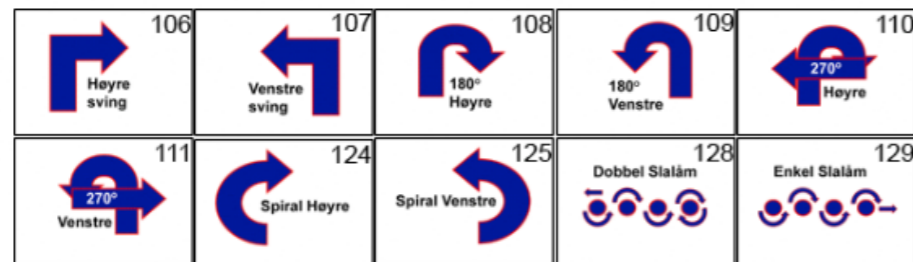
Om dere vil se litt hva vi driver med så kan dere gå inn på Hamres hundetjenester på Facebook. Der legger jeg ut fra treninger og konkurranser, blant annet.

Rallylydighet er jo en artig sport som passer de fleste, så jeg håper at flere kanskje vil begynne etter å ha sett at skiltene egentlig ikke er så vanskelige.

Denne gang er det skiltene 106 høyre sving, 107 venstre sving, 108 180 grader høyre, 109 180 grader venstre, 110 270 grader høyre, 111 270 grader venstre, 124 spiral høyre, 125 spiral venstre, 128 dobbel slalåm og 129 enkel slalåm. foran venstre sitt.

Alle disse øvelsene er flytende øvelser. Det vil si at det ikke er noe stopp på hverken hund eller fører. Spiral og slalåm kalles også kjegeøvelser. Har man en god lineføring vil disse skiltene forhåpentligvis gå veldig greit.

106, Høyre sving:

Dette skiltet betyr akkurat det det sier. Man går mot skiltet og tar en sving til høyre. Det man må passe på er at hund eller fører er innenfor en halvmeter av skiltet og at man ikke kommer borti det. Man kan velge om man vil svinge før skiltet eller ta det når man har passert.

107, Venstre sving:

Her gjør man akkurat det samme som skilt 106, bare at man svinger til venstre isteden. Her kommer hunden på innsiden så man må passe på å ikke svinge for brått så hunden setter seg.

108, 180 grader høyre:

Her skal hund og fører snu helt om til høyre. Man må passe på de samme tingene som svingskiltene og man kan snu før skiltet eller vende rundt det.

109, 180 grader venstre:

Her skal man også snu helt om, men til venstre. Hunden kommer på innsiden så man må passe på at buen blir stor nok så hunden ikke setter seg. Det er greit å begynne å trene inn med ganske stor bue, og så gjøre den mindre etterhvert.

110, 270 grader høyre:

Dette skiltet kan fort være litt forvirrende og det er lett å rote seg vekk, så man må holde tunga rett i munnen her. Når man bare får taket på det går det stort sett ganske greit. Det er i utgangspunktet bare å følge pilen. Man svinger mot høyre, går en trekvart sirkel og kommer ut mot venstre fra der man startet. Denne øvelsen kan også gjøres rundt skiltet eller foran og man må passe på avstanden.

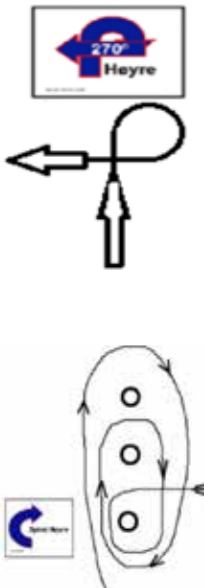
111, 270 grader venstre:

Her går man motsatt av skiltet over. Man svinger mot venstre, tar en trekvart sirkel og kommer ut til høyre. Samme ting å passe på som skiltet over og det at man har hunden på innsiden. Start med en stor bue og jobb den mindre etterhvert.

124, Spiral høyre:

Spiraløvelsene består av 3 kjegele som står med en avstand på 60 cm fra hverandre.

Man starter på venstre side av kjegele og går rett frem forbi alle 3 kjegele, svinger rundt den øverste og går ned mot skiltet igjen. Så går man rundt de 2 kjegele som er nærmest skiltet og så kun rundt den kjegele som er nærmest skiltet.

125, spiral venstre:

Samme antall kjegele og avstander som forrige skilt. Man går på samme måte, men man begynner på høyre side og svinger mot venstre.

128, Dobbelt slalåm:

Slalåmøvelsene består av 4 kjegele med 60 cm mellomrom.

Her begynner man alltid på høyre side og går mot venstre mellom første og andre kjegele. Man går slalåm mellom kjegele til man kommer til øverste kjegele, snur rundt den og går slalåm tilbake og kommer ut på motsatt side av det man gikk inn.

129, enkel slalåm:

Her skal man også gå inn på høyre side og mot venstre mellom første og andre kjegele. Man går slalåm til man kommer til øverste kjegele og der går man ut av slalåmen og fortsetter rett frem til neste skilt.

På begge slalåmskiltene er det viktig at man har nok avstand til kjegele så man ikke velter dem.

På alle disse skiltene er det viktig at man ikke stopper opp. Da blir det trekk for stopp i banen. Man har en kommando i det man starter øvelsen,

så her kan det ofte være fint å bruke en del ros til hunden som oppmuntring, da noen av øvelsene er lange.

Lydighetstrening:

Pålitelig adferd

Tekst og foto Elin Mariboe

"Øvelse gjør ikke mester – perfekt øvelse gjør mester"

(Steve White)

Sitatet ovenfor setter oss på sporet av denne artikkelens essens. Når vi trener en øvelse med hunden vår, er det viktig at vi lærer inn øvelsen rett med en gang. For å få dette til er det viktig å ha en klar målsetning, f.eks. at hunden skal gå pent og korrekt på utstilling. Begynner vi rett på med utstillingsbånd vil mang en lundehund sette på bremsen, og noen høy haleføring får vi ikke.

Min filosofi med all trening, er at hunden skal tilby adferden selv. Når hunden går på utstillingen skal den da i teorien ikke trenge bånd – den skal følge eier frivillig. Båndet er der kun for at eier skal vise at denne har kontroll på hunden sin.

Vi sier at målsetningen vår er at hunden skal gå pent og vise seg fram med løftet hale på utstilling.

Punkt 1
Hunden må lære å gå fri ved fot 2 meter

Punkt 2
Hunden må lære å gå fri ved fot 10 meter

Punkt 3
Hunden må lære å gå fri ved fot 20 meter

Punkt 4
Hunden må lære å gå fri ved fot 50 meter

Hvert punkt repeteres til hunden mestrer det i minst 80 % av forsøkene før en går videre.

Punkt 5 til 9
Repetere punktene ovenfor med fokus på å perfektionere kontakten dere imellom. Hunden skal følge dine bevegelser i ett og alt. Stopper du, stopper den, går du, går den.

Nå er vi i ferd med å få en pålitelig adferd. Pålitelig adferd må repeteres jevnlig.

Neste steg er å la hunden få på utstillingsbåndet løst rundt halsen. Repeter punktene ovenfor med utstillingsbåndet på hunden og fokus på å følge deg.

Ønskes det at utstillingsbåndet skal sitte tett opp under ørene, må dette trenes inn i neste steg igjen. Jeg mener det ikke skal være nødvendig å ha utstillingsbåndet så stramt og tett opp under ørene på hunden som mange praktiserer på utstilling. Hunden skal selv tilby atferden du ønsker uten at båndet er vesentlig.

Denne måten å trene på kan du bruke til alle øvelser du måtte ønske. Begynn med å sette deg et mål for øvelsen. Del opp øvelsen i forskjellige delmål av det hunden skal kunne, f.eks. må den kunne sitte, stå eller gå fram. Kan den ikke dette fra før, må disse kommandoene øves inn som en del av målsetningen. Begynn alltid med en lett del av øvelsen, øk vanskelighetsgraden gradvis til du er fornøyd.

Hvis hunden viser uvilje, må du returnere til et lavere punkt i treningen og ta et mindre steg frem ved neste forsøk slik at det blir en positiv opplevelse for hunden din. Kun da vil den tilby deg denne adferden igjen. Lykke til med treningen!

Lundehund-nytt 40 år:

Lundehund-nytt for 20 år siden

Av Elin Mariboe

For 20 år siden var Lundehund-nytt blitt noe fyldigere. Her er stoff fra avdelingene og brev fra leserne, samt mye stoff om utstillinger som hadde vært og skulle være.

En historie skiller seg ut. Den er fra Lis Christensen i Danmark. Vi velger å trykke hele leserinnlegget hennes på nytt, og lurert veldig på hvordan det gikk med etterkommerne til Piro og Froya? Noen vet sikkert det og vi hører gjerne fra dem.

HVAD ET GRÆNSETRÆF KAN UDVIKLE SEG TIL

Tekst av Lis Christensen, Danmark

På grænsetreffet i Sverige sidste år, blev vi kontaktet av Sofie Schönheyder vedrørende nogle Lundehunde fra Amerika, hvis familie skulle flytte tilbage til Norge, og som gerne ville have deres lundehunde med hjem. Aksel Kristiansen som har haft Lundehund i mange år, og som ikke havde nogle hunde mere, sagde ja til at passe Piro og Froya i den tid de skulle være i Danmark, og jeg skulle så sørge for at få talt med myndigheder og klar alt papir arbejdet vedrørende indførslen til Norge.

Efter hjemkomsten til Danmark, kontaktede jeg Inger Øgrim i USA pr. E-mail vedrørende vores plan for Piro og Froya. Inger var glad for den løsning vi havde fundet og der kom hurtigt gang i vores Email forbindelse. Det første jeg undersøgte var, hvordan det var med inførslen fra Amerika, så der var ingen problemer der. Næste punkt var så at få Piro og Froya videre til Norge, det var ikke så nemt som vi troede, og der opstod da også problemer undervejs, som vi da heldigvis kunne løse.

Først fik jeg at vide, at Lundehundene blot skulle være i Danmark i 3-4 mdr., blodprøves og så videre til Norge. En morgen ved 7.30 tiden ble jeg ringet op af vores Dyrlæge, de havde nærlæst indførselsreglerne til Norge. Jeg kontaktede vores Krædsdyrlæge som er den øverste myndighed på Fyn, han måtte også lige læse papirerne igjen, og sagde 6 mdr, men han synes lige jeg skulle kontakte Grænsedyrlægen, som sagde 6 mdr.

Jeg sendte en E-mail til Inger at Piro og Froya skulle være i Danmark i 6 mdr, og at Aksel gerne vill huse dem så længe. Nu troede jeg at alt var løst vedr. Piro og Froya. Men så ændrede Norge regler for indrejse, så jeg måtte endnu engang kontakte de forskellige myndigheder, for at få retningslinier for, om det ændrede noget for Piro og Froya. Det gjorde det ikke, der var ikke ændret noget på karentænetiden og de skulle stadig være 6 mdr i Danmark. Vi behøvede bare ikke at søge om indførselstilladelse mere, nu måtte vores egen Dyrlæge underskrive og stemple udrejsepapirerne, det betød at der kunne spares ca 750,- danske kroner.

Den 5. marts landede Helge Øgrim i Kastrup Lufthavn og afleverede Piro og Froya til Aksel og min mand Holger.

Helge skulle videre med et fly til Oslo. Aksel havde en aftale med vores Dyrlæger om at de skulle have Piro og Froya's vaccinationsattester, så de skulle kunne lægge et program for, hvad der videre skulle gøres. Så ringede Aksel til mig, og vores Dyrlæge ringede, vi kan ikke se om Piro og Froya er id-mærket, vil du E-maile til Inger og spørge. Jeg fik bekræftet at det gjorde man ikke i USA, tiden var ved at løbe fra os, da inførte hunde skal id-mærkes inden 4 uger fra indreisen, så vores Dyrlæge chipsmærkede Piro og Froya, de nu var lovlige i Danmark, og jeg skyndte meg at betale afgiften til Hunderegisteret, og så ville dyrlægen udfylde attesterne, når de kom fra Hunderegisteret.

Nu var alt fryd og gammen, Piro og Froya befandt seg godt ved Aksel og når vi besøgte hinande, ja, så enedes vores Lundehund vældig godt sammen.

I maj skulle Aksel en tur på hospitalet, så i den tid flyttede Piro og Froya ind hos os, og det gik rigtig fint. Vores Ulf og Piro var rigtig fine venner, de sov sammen ryg mod ryg i fodenden at Holger's seng, tispene lå ved mig, men 6 Lundehund og 2 mennesker i en dobbeltseng giver lidt trængsel. Piro var forøvrigt min lille køkkenskriver, han fulgte mig i hælene når jeg arbejdede i køkkenet, og der faldt da også nogle godbidder af til ham. Aksel kom hjem igjen og Piro og Froya flyttede tilbage til ham.

OVERRASKELSEN

31. maj tidligt om morgenen ringede Aksel. Froya var begyndt at føde. Jeg kørte over til ham, så hurtigt jeg kunne, og en anden tidligere lundehundejer var også kommet, så vi to damer lå på knæ ved Froya og tog imot hvalpene. Hun fik 2 tisper og 2 hanner, vores Dyrlæge kom og undersøgte hvalpene og erklærede at de var sunde og raske. Jeg måtte meddele Inger at hun nu var ejer af 6 Lundehunde. Det var lidt af en overraskelse, da jeg ikke vidste at Froya var med hvalpe.

Nu opstod et nyt prblem og det var vedrørende stambogsføringen af hvalpene. Jeg kontaktede Sofie Schönheyder, der hjalp mig i forbindelse med NKK, og Sofie kunne så meddele meg at hvalpene skulle stambogsføres i Danmark, da man i henhold til FCI's regler skal stambogsføres i det land, hvor hvalpene er født. Jeg kontaktede DKK, som bad mig om at søge

dispensation og vedlægge kopier af de papirer vi havde på forældrene. DKK ville ikke anerkende de papirer der var fra den Amerikanske Lundehunde Club, men DKK har selv haft kontakt til den Amerikanske Kennel Club, men desværre med et negativt resultat. Vi arbejder på at få løst dette problem. I skrivende stund er hvalpene ca. 5 dr gammel, og hvor længe DKK vil vente, ved jeg ikke, da man i Danmark skal registrerer hvalpe inden de er 3 uger gammel og dermed stambogsfører dem, men i værste fald har vi 4 deilige Lundehunde uden stambog desværre.

HJEM TIL NORGE

Piro og Froya er nu genforenet med deres familie og indreisen til Norge gik helt problemfri, har jeg fået at vide. Vi har besøgt dem efter de er vendt hjem, og det var da dejligt at se, at de kunne kende os og vore Lundehunde. Tilbage i Danmark er 3 Lundehunehvalpe den 4 bliver i Danmark og bor nu hos os. Disse 3 hvalpe er nu ved at blive vaccineret og gjort klar til indrejse til Norge, men det bliver først i år 2000 de kan vende hjem.

EFTERTANKE

Det har været en sjov tid, det daglige arbejde med Piro, Froya og nu hvalpene har Aksel jo haft og har stadig med hvalpene, men alle problemerne der opstod undervejs, har jeg haft fornøjelsen af. Dette har været et stykke spændende arbejde, og som har bevirket at jeg har talt med mange mennesker i de forskellige myndigheder jeg har haft kontakt med. Det har givet mig en masse viden og erfaring på ind og udførsel av hunde. Det har været deiligt at kunne løse de problemer der opstod undervejs, men det er ikke så ligetil, som vi troede da vi sagde ja til dette projekt. Det har givet os mange glæder og ind imelleom også lidt ærgelser. Jeg blev spurgt om jeg eventuelt ville gøre det igjen, nu hvor jeg vidste, hvad det kunne indebærer. Ja, hvorfor ikke, svarede jeg, nu har jeg jo viden og erfaring for hvordan det skal gøres, og hvad gør man ikke for en Lundehund og dens familie. Lundehundtossede menneske vil nogen måske sige. Ja, men de skulle så selv prøve at have en så special hunderace, vi kan simpelthen ikke lade være med at elske dem, og den kærlighed er jo heldigvis gengældt, det viser vore Lundehunde da tydeligt.

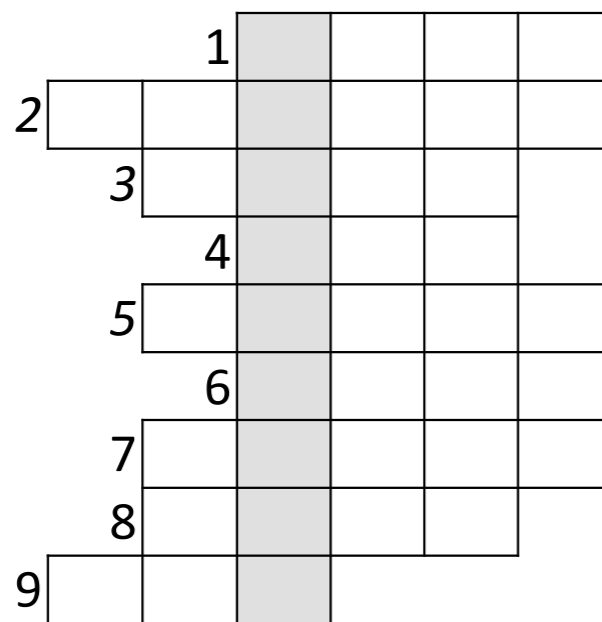
Lillelunden

Kryssord 3 2019

Slik løser du kryssordet:

Fyll inn svaret på spørsmålene nedenfor i rutene. I de grå feltene vil det til slutt danne seg et ord.

1. Spøk
2. K-k-kan je-je-jeg f-f-få s-sm-smør-smøret (hva heter det denne personen gjør?)
3. Uskikkelig
4. Per,... og Askeladden
5. Bruker man hodet til
6. Spiser både du og hunden din
7. Falle i søvn
8. Finnes på vasken din der vannet kommer ut
9. Kald trekk

Vil du være med i trekningen av en liten premie, send inn svaret til redaksjon@lundehund.no innen 1. november 2019. Voksne kan også sende inn på egne eller andres barn eller barnebarn.

Løsningen på kryssordet i forrige nummer var: UTSTILLER. Vi gratulerer Torkil og Ingrid Morgestad fra Røros som hadde riktig svar innsendt av tante Marit. Det kommer en liten ting til dere i posten.

Hundepatruljen 2019

En real spøkelseshistorie – 3

Tekst av Elin Mariboe, tegning Rune Aga

En komfyr beveger seg på Tyri gods uten at noen er i rommet...

Sverre Lystri kommer sent hjem til kona Turid denne kvelden. Hun hører han romsterer med noe ute i garasjen før han kommer inn. – Middagen er fortsatt varm, roper hun til han. Hun får ikke noe svar, men han kommer inn i stuen rett etterpå. – Mmm, sier han, - her lukter det godt. – Favorittretten din, kjøttkaker, sier hun med et smil. Hun lurte på hva han har drevet med denne kvelden, og han svarer at han har fått et prosjekt i Tyri som han jobber på. Mer blir ikke sagt om den saken.

Neste morgen kommer Sverre Lystri på jobb i firmaet som broren hans eier til samme tid som alltid. Han finner fram

arbeidsredskapene sine, og putter en ting fra sekken sin blant dem. Denne dagen skal han ikke til Tyri, det er andre prosjekter som haster mer. Han drar til en nystartet bokhandel i Lustra sentrum. De trenger nye bokhyller, og han skal lage disse. Kl. ett ringer telefonen hans. Det er sjefen. Han ber han komme inn igjen til kontoret – de har fått besøk av en kar som vil snakke med alle arbeiderne hans. Sverre kjenner at han begynner å svette, men drar lydig tilbake til kontoret. Der sitter alle de andre samlet i spisesalen. Sjefen hans står sammen med en kar som begynner å stille spørsmål om jobben de gjorde på Tyri gods forrige sommer. Alle svarer så godt de klarer å huske. Sverre husker lite og ingenting ...

Da Rolf reiser fra Luster

har han fått vite mye om arbeidene på Tyri gods. Han var spesielt interessert i kjøkkenet, og har fått med kopi av tegningene over slik kjøkkenet var og slik det skulle bli. Da han kommer hjem sprer han tegningene over kjøkkenbordet og studerer dem grundig. Han finner stedet der tjenerinngangen var før, men der står nå komfyren, så gangen er tettet igjen. Dette er likevel interessant. Han vil ta en tur til politiet i morgen. Før han legger seg, putter han tegningene i sekken sin som står ute i gangen.

I 3-tiden på natta våkner Rolf av at hundene knurrer. Fra dypet av strupen til Birk kommer en kraftig lyd og luggen reiser seg på nakken hans. Roya følger opp med et ulvehyl. Rolf blir lys våken. Han synes han

hører glass som singler. Hundene er helt ville nå – de vil ut av soverommet. Rolf makter ikke å få de til å tie stille. Han velger derfor å storme sitt eget hus. Han river opp døren til soverommet og styrter ned trappen til kjøkkenet med bikkjene foran seg. Vinduet inn til kjøkkenet er knust, og utgangsdøren står åpen. Sekken hans er borte, og Birk og Roya er i full sirene på vei nedover gata etter en skikkelse som brått snur seg og sparker etter dem. Birk får tak i buksebeinet hans og river av et tøystykke. Rolf roper febrilsk på hundene og ser at det kommer lys i flere vinduer bortover veien. Naboene lurte vel på hva dette bråket midt på natten er for noe. Heldigvis kommer Birk og Roya inn igjen til han og lar innbruddstyven stikke av, men Birk har sikret seg et spor ... - Det blir definitivt politistasjonen i morgen, sier Rolf til dem. Han tenker at denne fyren neppe kommer igjen, og lar det knuste kjøkkenvinduet være åpent til neste dag.

Sverre Lystri lister seg inn i sengen sin og legger seg ved siden av sin kone Turid. Hun merker ikke at han kommer. Hun er vant til at han rangler litt om natten innimellom. Men denne natten får ikke Sverre sove. Han står opp igjen og går ut i garasjen. Der har han noe som han må kvitte seg med, og det fort. Sverre dytter bilen ut av garasjen og lar den trille ned veien før han starter den. Han er på vei til Tyri ... igjen ...

Fra Rogaland

Tekst og foto av Liv Skjervik

Høsten er på gang, og vi kan se tilbake på en innholdsrik sommer med turer og aktiviteter med lundehundene.

28. juli var det treff hos fam. Ognøy og deres lundehunder Lundesommer Sigur Jorsalfar og Lundeheim's Frøya Embladotter.

De fikk besøk av Rex og Ylva, Embla og Eisa, Rimfakse og Freke/Fant, Fanni, Unni og Atla med alle tilhørende tobeinte, som alle koste seg i det varme fine været med grillmat, kaffi og kaker! Hundene koste seg i den store hagen, noen fant ro og fred i skyggen, andre var ikke i ro i det hele tatt! Og regnet holdt seg borte til vi kom til ferja på vei hjem!

25. august var det flaggdag på Talgje! Det var jo Talgjetreff!

21 ganger har lundehundfolket samlet seg hos Kristoffer med sine hunder, denne gangen 20 hunder og 30 tobeinte i det beste sommerværet!

En god tur på vei og terreng i fin natur før grillmat med tilbehør kunne nytes, og selvsagt med lokale tomater på bordet!

Ungene koste seg på trampoline, og agility med hundene. Mye moro med hundeløp, men de fleste kom i mål etterhvert, noen med tjuvstart.....

Et år til neste treff på Talgje.....

Nytt fra Avdeling Trøndelag

Tekst Hilde B. Altø, foto Dagrunn Mæhlen, Ingrid Wolff og Hilde B. Altø

Heisann alle lundehundentusiaster i Trøndelag.

Da er nok en sommer over, og vi går høsten i møte. Sommeren har vært flott her i Trøndelag, og vi håper på en like vakker høst.

Sommeren har vært rolig i avdelingen. Veldig mange var på Lundehunddagene i Mosjøen i år, og mange flotte resultater på trønderhunder på utstillingen. Mange nye hundeeiere – av både lundehunder og prosjekthunder hadde tatt turen, meget hyggelig.

Avd Trøndelag hadde treff på Kvam motell og camping også i år etter Steinkjerutstillingen, og mange møtte til en trivelig og sosial kveld.

Trivelig samvær - Kvam

Totalt på Kvam var det 23 tobeinte og 22 firbeinte.

I år hadde vi også lundehundrace med ivrige deltakere, der vi kjørte alle hannhunder først – etter erfaringen i fjor der ingen hannhunder kom seg over målstreken pga gode dufter.

Årets vinner ble Eigir Fenjason av Vollakloa som nr 1, eier Hilde B. Berg Altø/Herold Altø og Langenesjenta's Dis som nr 2, eier Unni Hofstad. Disse to konkurrerte i finaleheat tilslutt.

Vi hadde også natursti som Unni Hofstad hadde laget. Det ble fort mørkt, så den ble gjennomført med lommelykter på leting etter postene, som var riktig så trivelig. Vinnere av naturstien ble Dagrunn Mæhlen & Hilde Altø.

Vinnere race 2019 - Herold/Eigir & Unni/Dis

Søndagens utflukt ble som alltid trivelig, til tross for at himmelens sluser åpnet seg i starten. Familien Storli var godt representert og Inger Marie tryllet fram både drikke og noe å bite i. Herlig å se så mange hunder utfolde seg fritt, og med så mange hanner

var det nok ikke uventet at noen yngre så sitt snitt til å utfordre den eldste i flokken. 14 firbeinte og 16 tobeinte deltok her.

Vi skal i høst arrangere kurs i regi av Sportshunder. Denne gangen blir det Nosework helgen 2-3. november på Klett. Vi håper mange vil melde seg på og delta på et flott og lærerikt kurs. Nærmere info om dette kommer på FB-side/gruppe, samt pr epost.

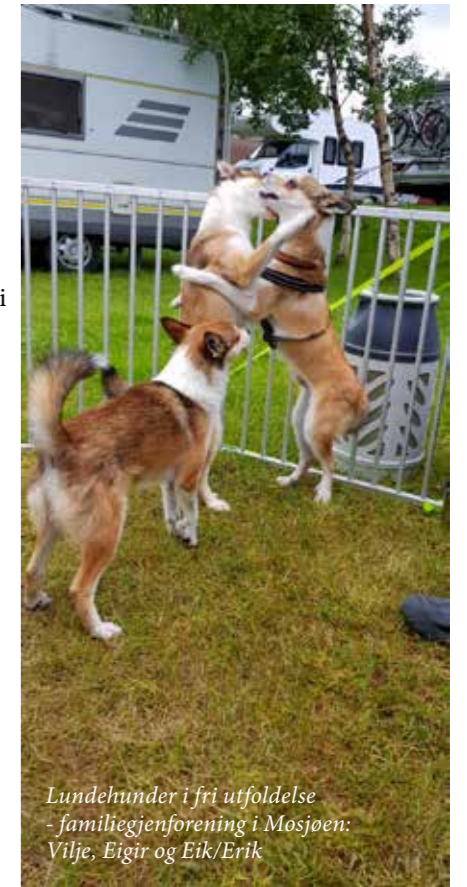
Så har vi den årlige julelunsjen som i år blir søndag 1. desember på Øye grendahus. Håper å se mange til en trivelig førjulstund.

Nærmere info om aktiviteter, kurs etc vil komme på avdelingens Facebookgruppe/side, samt på epost.

Avdelingen har både en egen side og en gruppe på facebook. Siden er en informasjonskanal der avdelingsstyret legger ut informasjon om ulike aktiviteter. Gruppen er til for at dere medlemmer kan dele bilder, skryte av hundene sine og invitere til turer, treff og aktiviteter på eget initiativ. Ta gjerne en titt på begge steder!

Da vil vi i Avdeling Trøndelag ønske dere alle en riktig flott høst, nyt den sammen med deres to og firbeinte!

På vegne av styret for NLK, avd Trøndelag, Hilde Birgitte Berg Altø

Lundehunder i fri utfoldelse - familiegjenforening i Mosjøen: Vilje, Eigir og Eik/Erik

Koser seg på campingtur

Valpeformidling i NLK

Norsk Lundehund Klubb har en egen valpeformidler som har ansvar for å bidra til kontakt mellom interesserte valpekjøpere og oppdrettere, og bidra til at den genetiske variasjonen hos lundehund spres rundt i landet.

Valpeformidler har en viss oversikt over hvor det er ledige valper, samt at valpeformidler holder en oversikt/venteliste over de som ønsker seg lundehundvalp.

Valpeformidler har best oversikt over valper og valpekjøpere i Norge, men bidrar også til å opprette kontakt med valpekjøpere og oppdrettere i utlandet.

Valpeformidler kan også hjelpe til med omplassering av lundehunder.

Ta gjerne kontakt med klubbens valpeformidler for mer informasjon:

Alejandra Garcia
Store Landfall Øvre 6b
3025 Drammen
Tel.: 412 67 679

(onsdag og fredag kl 17:00 - 19:00)

e-post: valpeformidler@lundehund.no

NLK Database

The Norwegian Lundehund Database collects and maintains all information on Puffindogs worldwide

To keep the information updated on dogs live or passed away, illnesses experienced and other relevant information regarding the breed, we strongly recommend all lundie-owners to report such information to the database-manager Marc Daverdin, eMail: database@lundehund.no. The information will be anonymously used for research, helping prevent illness in the breed.

The database also offers help finding suitable partners when breeding your Lundehund.

This is the official database of the Norwegian Lundehund Klubb. You will find it on the internet at NLK's homepage address <http://www.lundehund.no> or internet-address: <http://lundehunddatabase.no/nlk/>. To be granted access, please contact Mr. Marc Daverdin at the eMail-address indicated above.

NLK komitéer og utvalg

Valpeformidler

Alejandra Gracia, Store Landfall Øvre 6b
3025 Drammen, tel: 412 67 679 (ons, fre 17-19)
e-post: valpeformidler@lundehund.no

Avl- og sunnhetsutvalget

e-post: avlogsunnhet@lundehund.no
Christen Lang, leder, tel: 909 81 295,
e-post: christen1948@gmail.com
Hanna Gautun, tel: 911 09 116,
e-post: hanna.gautun@ntnu.no
Sigrun Rytter, tel: 974 76 608
e-post: srytt@online.no
Torbjørg Lille Wagtskjold,
tel: 909 74 408, e-post: lille@wagtskjold.net
Ingvild Svorkmo Espelien, tel: 901 14 352,
e-post: ingvild.espelien@vinterskogen.no

Krysningsgruppa

e-post: krysningsgruppa@lundehund.no
Avls- og sunnhetsutvalget

Valgkomite (oppnevnt av årsmøtet)

e-post: valgkomite@lundehund.no
Rita Hartvigsen Daverdin, Hyllanvn. 2,
7517 Hell. tel: 922 36 662,
e-post: ritadaverdin@yahoo.no
Alejandra Gracia, Store Landfall Øvre 6b
3025 Drammen, tel: 413 29 367,
e-post: snuppela@gmail.com
Astrid Driva Rødsand, Liaveien 40,
1450 Nesoddtangen, tel: 481 85 004,
e-post: astrid.rodsand@gmail.com
Varamedlem:
Aud Sommer, Trondheimsvegen 620,
2604 Elverum, tel: 400 48 757,
e-post: lundesommer@gmail.com

Lundebua

Merete Evensenh
Glimmerveien 11, 9022 Krokeldal
Tel: 916 44 269
Bestilling:
<http://lundehund.no/index.php/lundebua> eller
e-post: lundebua@lundehund.no eller
e-post: leder@lundehund.no

Ansvarlig for klubbens kalender

Redaksjonen for klubbens hjemmeside
Bestilling av kalender hos Lundebua

Ansvarlig for Årets Utstillinghund

Kari Gording
Ellen Utsi
e-post: utstillinghund@lundehund.no

Ansvarlig for Årets Aktivitetshund

Astrid Driva Rødsand
Ida Skarkerud
e-post: aktivitetshund@lundehund.no

Klipparkiv, lundehund i media

Anne-Lise Torsteinsen, Brenneveien 67,
1339 Vøyenenga. tel: 67 13 32 49,
e-post: r-tors@online.no

Arbeidsgruppe foring

Karen Elise Dahlmo
tel: 900 51 420
e-post: ked@dahlmo.no

Arbeidsgruppe bruksegenskaper og atferd

Solveig B. Steinnes
*Elin D.W. Johannessen
Sigrun Rytter

Arbeidsgruppe Giardia

Gerd Langenes
Rita H. Daverdin
Torbjørg Lille Wagtskjold
e-post: giardia@lundehund.no

Utsendinger til NKKs representasjons- møte: Styret oppnevner to delegater

Hundekartoteket /NLK Database

Torbjørn Lille Wagtskjold
Marc Daverdin
Spørsmål, kommentarer og forslag:
e-post: database@lundehund.no

Medlemstjenester:

Jon Wagtskjold, Tel 908 61 265
e-post: medlem@lundehund.no

Klubbens medlemsblad, Lundehund-nytt

e-post: redaksjon@lundehund.no
Elin Mariboe
Dagrunn Mæhlen
Solveig Bjørkenes Steinnes
Jon Wagtskjold

Klubbens hjemmeside, www.lundehund.no

e-post: hjemmeside@lundehund.no
Ragna Fossen, redaktør
Berit Fanneløb Marthinussen
Trine Thoresen
Astrid Driva Rødsand

Arbeidsgruppa for Lundehund-museet

e-post: museum@lundehund.no
Karen Elise Dahlmo
Rita H. Daverdin
Turid Helfjord

* Permisjon.

NLK fylkeskontakter

Finnmark

Janne-Grethe Konst Strøm,
Storvannsveien 114, Leil. 201,
9306 Hammerfest, Tel: 915 25 944
e-post: janne-gretheks@hotmail.com

Troms

Nina Schneider, Myrsnipa 10,
9103 Kvaløya, Tel: 994 70 766.
e-post: schneidernina77@gmail.com

Nordland, nord

Else-Britt Lian, Vassvikveien 23,
8517 Narvik, tel: 408 58 572
e-post: else_britt_lian@hotmail.com

Nordland, sør

Hilde-Britt Nilsen, Njords vei 17d,
8803 Sandnessjøen, tel: 913 95 658
e-post: hilde.nilsen92@hotmail.com

Trøndelag, nord

Iren Storli, Nordbygdveien 154,
7732 Steinkjer, tel: 926 06 467
e-post: iren.storli@gmail.com

Trøndelag, sør

Avd. Trøndelag
v/Hilde Birgitte Berg Altø, Naustalleen 5,
7140 Opphaug, tel: 995 65 676
e-post: teamleksalunden@gmail.com

Møre og Romsdal

Cecilie Standal, Sjøholtveien 34,
5240 Ørskog, tel: 992 70 002
e-post: cecilie@standal.as

Sogn og Fjordane / Hordaland

Torbjørn Lille Wagtskjold, Lyshovden 128,
5148 Fyllingsdalen, tel: 909 74 408
e-post: lille@wagtskjold.net

Rogaland

Liv Skjervik, Sygnaveien 16,
4337 Sandnes, tel: 958 86 117
e-post: livskjervik@hotmail.com

Aust- og Vest-Agder

Gerd Langenes, Eiketjønnveien 22,
4640 Søgne, tel: 909 05 070,
e-post: gerd.langenes@gmail.com

Buskerud / Vestfold / Telemark

Gerd Haugen, Midtre Burevei 20,
3475 Storsand, tel: 32 79 15 70
e-post: gerd-haugen@altiboxmail.no

Hedmark

Geir Morten Jansberg, Norderhaug 26,
2219 Brandval, tel: 476 26 707
e-post: butikksjef.kongsvinger@fargerike.no

Oppland

Gro W. Viken, Humlevegen 20,
2216 Roverud, tel: 905 85 277,
e-post: groviken@online.no

Oslo og Akershus

Pascale Renée Cyr
Kvartsvæien 5, 1158 Oslo. Tel: 482 61 431,
e-post: pascale_cyr55@hotmail.com

Østfold

Irene Zakariassen, Vardeveien 36,
1659 Torp, tel 476 50 745
e-post: irza@outlook.com

Kontaktpersoner ved mage/tarm problemer

Unni Hofstad, Rørvik, tel: 74 39 38 61 /
952 17 957, e-post: unni@hofstad.cc

Gerd Haugen, Storsand, tel: 32 79 15 70,
e-post: gerd-haugen@altiboxmail.no

Hanna Gautun, Trondheim, Tel 91 10 91 16,
e-post: hanna.gautun@ntnu.no
Send gjerne PM via facebook

Æresmedlemmer

Norsk Lundehund Klubb har over årene hedret noen få av medlemmene med tittelen "æresmedlem". Æresmedlemmene får diplom fra klubben ved utnevnelsen, og varig gratis medlemskap i klubben.

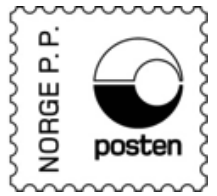
Våre æresmedlemmer er:

- Margit Lines Våtvik
- Christen Lang
- Roar Torsteinsen
- Anne-Lise Torsteinsen

NLK avdelinger

Avdeling Trøndelag, e-post: nlktrondelag@lundehund.no

Styreleder	Hilde Birgitte Berg Altø, Naustalleen 5, 7140 Opphaug, tel: 995 65, e-post: teamleksalunden@gmail.com	Revisor	Mari Østgaard
Nestleder	Jann-Magnar Fiskvik	Vararevisor	Trond Åge Seem
Kasserer	Gunn Tove Ormset	Valgkomite	Rita H. Daverdin
Sekretær	Claudia Melis		Merethe Varslot Boneng
Styremedlem	Marc Daverdin	Vara til valgkomite	May Elisabeth Lernæs Selbekk
Varamedlemmer	Iren Storli Siri Monkan		

Returadresse: NLK v/Jon Wagtskjold
Lyshovden 128, 5148 Fyllingsdalen

BIS til lundehund

Det er ganske uvanlig at en lundehund blir Best in Show på større utstillinger som den som ble arrangert av Rana trekk- og brukshundklubb i Mosjøen 11.september.

Men Vilje slo til og eier Hilde B. Altø skrev i en e-post til redaksjonen:

" - Så når alle var plassert unntatt Best in Show, så satt jeg på huk med Vilje å kosa litt med han, i påvente av at vi skulle bli ferdige - siden jeg var 100 % sikker på at noen plassering i en BIS-finale var jo noe en bare drømte om..

Det sjokket jeg fikk når Norsk lundehund ble oppropt som Best in show, ja den kan jeg ikke beskrive - for det var så fantastisk morro - aller aller mest for oss, men også for den fantastiske rasen vår - fårene rant og rant, og trodde nok en gang hjertet skulle stoppe."

BIS vinner med BIS dommer Branislav Rajic - Hilde og Vilje (Hakon) i midten og rasedommer/gruppedommer Anne L. Buvik til venstre

Du kan bidra til nye tiltak i klubben:

- **Til fordel for lundehundens helse:** Se artikkel på side 19 i bladet. Bruk gjerne klubbens kontonr. 9365 25 83561 eller vippses til 19466 til donasjoner og merk med "Forskning".
- **Kapselprosjektet:** Dersom du har en lundehund eller buhund som du kunne tenke deg å stille til dette prosjektet, eller ønsker ytterligere informasjon, så kontakt Avl- og sunnhetsutvalget, se artikkel på side 20.
- **Kartlegging av HD-status hos lundehund:** Dersom du kan tenke deg å la din hund HD-røntges, ber vi deg kontakte Avl og sunnhetsutvalget for å avtale tidspunkt og hvilken veterinær som skal benyttes. Det er en forutsetning at det inngås avtale med NLK om dette på forhånd for å få økonomisk støtte av klubben. Se artikkel på side 22.

